

Łódź, dnia 18 sierpnia 2022 roku

Pan
ZBIGNIEW WOJTERA
Wójt Gminy Daszyna

WK-602/31/2022

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r., poz. 2137 ze zm.), informuję Pana Wójta, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Daszyna¹. Kontrolą objęto zagadnienia z lat 2019 – 2022 (I kwartał) dotyczące przede wszystkim: zadłużenia; sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych; prowadzenia rachunkowości; realizacji dochodów z tytułu podatków lokalnych oraz majątku; sporządzania wieloletniej prognozy finansowej; wykonania budżetu, w tym realizacji wydatków; udzielania dotacji jednostkom spoza sektora finansów publicznych; wydatków osobowych; udzielania zamówień publicznych i realizacji inwestycji; ewidencji i inwentaryzacji majątku; udzielania dotacji innym jednostkom sektora finansów publicznych. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa lub ich wadliwej interpretacji. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie ustaleń ogólnych

1. Gminna Biblioteka Publiczna w Daszynie, której nadany uchwałą nr 187/XXXIII/2001 Rady Gminy w Daszynie z dnia 27 listopada 2001 roku statut wskazywał, iż jest to samorządowa instytucja kultury, została wpisana do rejestru kultury dopiero w dniu 19 marca 2021 roku. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 194 ze zm.) - instytucje kultury uzyskują osobowość prawną i mogą rozpocząć działalność z chwilą wpisu do rejestru prowadzonego przez organizatora. Oznacza to, iż w okresie od dnia wejścia w życie ww. uchwały do dnia 18 marca 2021 roku

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w okresie 28 października 2021 roku – 9 maja 2022 roku. Protokół został podpisany w dniu 27 czerwca 2022 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz.U. z 2022 roku, poz. 902), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

Gminna Biblioteka nie posiadała osobowości prawnej i nie działała w formie organizacyjnej wymaganej przepisami ww. ustawy.

2. Stwierdzono brak wprowadzenia instrukcji, o której mowa w art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r., poz. 971 ze zm.³). Zarządzeniem Wójta Gminy Daszyna nr 53/2008 z dnia 31 grudnia 2008 roku wprowadzono „Instrukcję postępowania w zakresie przeciwdziałania wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowania terroryzmu”. Instrukcję wprowadzono na podstawie art. 15a obowiązującej wówczas ustawy z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r., poz. 1049 ze zm.), która została uchylona z dniem 13 lipca 2018 roku.
3. W latach 2020-2021 nie sporządzano – uregulowanych w Procedurze zarządzania ryzykiem i monitorowania systemu kontroli zarządczej oraz udzielania zapewnienia o stanie kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Daszyna i jednostkach organizacyjnych Gminy Daszyna, wprowadzonej zarządzeniem nr 30/2020 Wójta Gminy Daszyna z dnia 26 lutego 2020 roku – rocznych planów działania Urzędu, rocznych planów działania jednostek organizacyjnych Gminy Daszyna, sprawozdań z wykonania rocznych planów działania Urzędu, sprawozdań z wykonania rocznych planów działania jednostek organizacyjnych Gminy Daszyna, informacji o stanie kontroli zarządczej i arkuszy samooceny systemu kontroli zarządczej.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. Zarządzeniem nr 42/2021 Wójta Gminy Daszyna z dnia 16 lipca 2021 roku wprowadzone zostały: [1] zasady rachunkowości dla budżetu gminy i jednostek budżetowych Gminy Daszyna, stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia; [2] zakładowy plan kont dla budżetu Gminy Daszyna stanowiący załącznik nr 2 do ww. zarządzenia; [3] zakładowy plan kont dla jednostek budżetowych zgodnie z załącznikiem nr 3 do niniejszego zarządzenia. Przyjęte wskazanym zarządzeniem zasady rachunkowości nie spełniały wszystkich wymogów wynikających z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b i c ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 217 ze zm.). Stwierdzono brak w nich określenia struktur powiązania zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych, opisu systemu przetwarzania danych opisu systemu wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji, w tym wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji.
2. Zgodnie z uchwałą nr XIX/104/2019 z dnia 27 grudnia 2019 roku w sprawie organizacji wspólnej obsługi finansowo-księgowej i prawnej przez Urząd Gminy Daszyna – Urząd Gminy w Daszynie prowadził wspólną obsługę prawną i finansową jednostek organizacyjnych Gminy (Szkoły Podstawowej w Daszynie, Szkoły Podstawowej w Mazewie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Daszynie, Gminnej Biblioteki Publicznej w Daszynie). Wykonanie uchwały powierzono Wójtowi Gminy Daszyna.

Zarządzenie nr 42/2021 z dnia 16 lipca 2021 roku określające zasady rachunkowości obejmowało również plan kont dla jednostek budżetowych określający wykaz kont księgi głównej – jako ewidencji syntetycznej – oraz

³ Obecnie: tekst jednolity Dz. U. z 2022 roku, poz. 593 ze zm.

zasady prowadzenia ewidencji analitycznej dla: Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Biblioteki Publicznej, Szkoły Podstawowej w Daszynie oraz Szkoły Podstawowej w Mazewie. Analiza przyjętych zasad rachunkowości wykazała brak podziału kont na konta analityczne przypisane do obsługiwanych jednostek organizacyjnych, z wyłączeniem kont: 014, 135 i 851, dla których dokonano jedynie podziału na analitykę Urzędu i analitykę szkół, oraz kont 130, 221 i 240 wyodrębniając jedynie zaliczki alimentacyjne i fundusz alimentacyjny.

Przyjęte zasady rachunkowości były jednolite dla ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych dla wszystkich jednostek – bez względu której jednostki obsługiwanej i Urzędu one by dotyczyły. W analogiczny sposób zostały określone wcześniejsze zasady rachunkowości (zarządzenie nr 57/2006 Wójta Gminy Daszyna), które zostały zakwestionowane przez RIO w Łodzi w wyniku kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej przez Izbę w dniach 11 września – 11 grudnia 2017 roku i w zakresie której to kwestii wydane zostało zalecenie pokontrolne, którego Wójt Gminy Daszyna nie wykonał.

3. W odniesieniu do prowadzenia przez Urząd Gminy w Daszynie obsługi prawnej i finansowej jednostek organizacyjnych Gminy stwierdzono zaniechanie otwarcia odrębnych rachunków bankowych dla jednostek obsługiwanych przez Urząd. Urząd Gminy w Daszynie, jako jednostka obsługująca organ i jednostki organizacyjne Gminy, prowadzi jeden rachunek bankowy służący do gromadzenia środków finansowych i dokonywania wydatków organu, tj. jeden rachunek bankowy dochodów i wydatków budżetu Gminy, Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Biblioteki Publicznej, Szkoły Podstawowej w Daszynie oraz Szkoły Podstawowej w Mazewie.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1634) – jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Wskazana norma zobowiązuje jednostki organizacyjne do przekazywania zgromadzonych dochodów na rachunek dochodów organu, jako jednostki samorządu terytorialnego, co jednoznacznie świadczy, iż jednostki winny posiadać wyodrębnione rachunki bankowe do rozliczania środków z budżetem, jak również dokonywania płatności w związku z ponoszonymi wydatkami.

4. Wprowadzona zarządzeniem nr 42/2021 z dnia 16 lipca 2021 roku polityka rachunkowości określała prowadzenie przez Urząd Gminy w Daszynie ksiąg rachunkowych wspólnie dla budżetu Gminy, Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Biblioteki Publicznej, Szkoły Podstawowej w Daszynie oraz Szkoły Podstawowej w Mazewie. Powyższe potwierdziła analiza ksiąg rachunkowych prowadzonych w Urzędzie Gminy w Daszynie, przekazanych kontrolującemu w formacie PDF za lata: 2018, 2019, 2020 i 2021. Analiza ta wykazała, że Urząd Gminy w Daszynie prowadził ewidencję zdarzeń gospodarczych budżetu Gminy, Urzędu Gminy jako jednostki budżetowej, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Daszynie, Gminnej Biblioteki Publicznej w Daszynie, Szkoły Podstawowej w Mazewie, Szkoły Podstawowej w Daszynie – w jednym dzienniku oznaczonym: „Urząd Gminy w Daszynie – Budżet Główny – Rok obrotowy (...)” oraz w dwóch księgach głównych: [1] księdze głównej dla organu, [2] księdze głównej dla Urzędu i jednostek obsługiwanych. Przedmiotowe księgi prowadzone były bez wyodrębnienia dzienników dla obsługiwanych jednostek, oraz bez

wyodrębnienia ksiąg głównych dla każdej jednostki obsługiwanej. Zapisy w księgach wskazywały, że ewidencjonowano w nich zdarzenia gospodarcze kilku jednostek organizacyjnych – w sposób charakterystyczny dla jednej jednostki – bez możliwości wyodrębnienia danych dotyczących poszczególnych jednostek. Przyjęta praktyka nie odpowiadała wymogom wynikającym z art. 4 ust. 1, 2 i 3 w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości. Zgodnie z uchwałą nr XIX/104/2019 z dnia 27 grudnia 2019 roku, Rada Gminy w Daszynie wykonanie uchwały powierzyła Wójtowi Gminy Daszyna. Zatem odpowiedzialność za brak prowadzenia w należyty sposób ksiąg rachunkowych jednostek obsługiwanych, jak również Urzędu, ponosi Wójt Gminy Daszyna.

Nieprawidłowo prowadzone księgi rachunkowe jednostek obsługiwanych, jak również Urzędu Gminy i budżetu Gminy, były także przedmiotem kontroli kompleksowej przeprowadzonej przez RIO w Łodzi w dniach 11 września – 11 grudnia 2017 roku. W wyniku powyższego wydane zostało zalecenie pokontrolne, którego Wójt Gminy Daszyna nie wykonał.

5. Urząd Gminy w Daszynie, jako jednostka obsługująca organ i inne jednostki organizacyjne Gminy, nie prowadził kont 222 i 223, zarówno dla budżetu Gminy, jak i dla poszczególnych obsługiwanych jednostek organizacyjnych⁴.

Polityka rachunkowości wprowadzona zarządzeniem nr 42/2021 z dnia 16 lipca 2021 roku przewidywała prowadzenie konta 222 i 223 dla budżetu Gminy Daszyna (załącznik nr 2 do zarządzenia nr 42/2021), przy czym konta te faktycznie w ramach kont organu nie były prowadzone. Natomiast, powyższa polityka rachunkowości (załącznik nr 3 do zarządzenia 42/2021) nie przewidywała prowadzenia konta 222 i 223 w jednostkach organizacyjnych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 342) – konto 222 - Rozliczenie dochodów budżetowych – w zakresie organu – służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez te jednostki dochodów budżetowych, zaś konto 223 - Rozliczenie wydatków budżetowych – służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu dokonanych przez te jednostki wydatków budżetowych. Na stronie Wn konta 222 ujmuje się dochody budżetowe zrealizowane przez jednostki budżetowe i urząd obsługujący organ podatkowy jednostki samorządu terytorialnego, w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek, w korespondencji z kontem 901. Na stronie Ma konta 222 ujmuje się przelewy dochodów budżetowych na rachunek budżetu, dokonane przez jednostki budżetowe i urząd obsługujący organ podatkowy jednostki samorządu terytorialnego, w korespondencji z kontem 133. Natomiast na stronie Wn konta 223 ujmuje się środki przelane z rachunku budżetu na pokrycie wydatków jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 133. Na stronie Ma konta 223 ujmuje się wydatki dokonane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek, w korespondencji z kontem 902.

Odpowiednikami wskazanych kont w zakresie jednostki budżetowej są również konta 222 i 223, gdzie powyższe rozporządzenie określa m.in., że konto 222 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę dochodów

⁴ Konta te nie mają uzasadnienia w zakresie Urzędu Gminy, w przypadku braku wyodrębnionych rachunków bankowych dla tej jednostki budżetowej.

budżetowych. Na stronie Wn konta 222 ujmuje się dochody budżetowe przelane do budżetu, w korespondencji z kontem 130. Na stronie Ma konta 222 ujmuje się w ciągu roku budżetowego okresowe lub roczne przeksięgowania zrealizowanych dochodów budżetowych na konto 800, na podstawie sprawozdań budżetowych. Konto 223 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę wydatków budżetowych, w tym wydatków w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich. Na stronie Wn konta 223 ujmuje się w szczególności: 1) w ciągu roku budżetowego okresowe lub roczne przeniesienia, na podstawie sprawozdań budżetowych, zrealizowanych wydatków budżetowych, w tym wydatków budżetu państwa w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich na konto 800; 2) okresowe przelewy środków pieniężnych na pokrycie wydatków budżetowych oraz wydatków w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich, w korespondencji z kontem 130. Na stronie Ma konta 223 ujmuje się w szczególności: 1) okresowe wpływy środków pieniężnych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, w tym wydatków budżetu państwa w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich, w korespondencji z kontem 130; 2) okresowe wpływy środków pieniężnych przeznaczonych dla dysponentów niższego stopnia, w korespondencji z kontem 130.

6. Wójt Gminy Daszyna, w latach 2019-2021, zaniechał sporządzania sprawozdań jednostkowych Rb-27S i Rb-28S w zakresie Urzędu Gminy w Daszynie, oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Szkoły Podstawowej w Daszynie oraz Szkoły Podstawowej w Mazewie. Powyższe spowodowało naruszenie przepisów § 6 ust. 1 pkt 1 w związku z § 4 pkt 3 lit. b) rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, które zobowiązywały Wójta Gminy Daszyna do sporządzania sprawozdań jednostkowych, nie tylko w zakresie Urzędu Gminy – jako jednostki budżetowej, ale również w zakresie jednostek obsługiwanych. Wskazane regulacje określają, że: sprawozdania jednostkowe – są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych, kierowników jednostek obsługujących i naczelników urzędów skarbowych na podstawie ewidencji księgowej; do sporządzania i przekazywania sprawozdań w imieniu jednostki są obowiązani: w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego: kierownicy jednostek organizacyjnych podległych jednostkom samorządu terytorialnego - Rb-27S, Rb-27ZZ, Rb-28S i Rb-50.

Sprawozdania budżetowe Rb-27S i Rb-28S były sporządzane od razu jako sprawozdania zbiorcze z wykonania dochodów i wydatków jednostki samorządu terytorialnego.

Brak sporządzania sprawozdań jednostkowych Rb-27S i Rb-28S w zakresie Urzędu Gminy w Daszynie, jak również Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Szkoły Podstawowej w Daszynie oraz Szkoły Podstawowej w Mazewie wynikał z braku wyodrębnienia ksiąg rachunkowych dla Urzędu Gminy w Daszynie, oraz poszczególnych jednostek organizacyjnych, których obsługę powierzono Wójtowi Gminy Daszyna uchwałą Rady Gminy nr XIX/104/2019 z dnia 27 grudnia 2019 roku. Brak sporządzania wskazanych sprawozdań wynikał również z braku ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych odrębnie dla każdej jednostki, jak również braku prowadzenia wskazanych wcześniej kont 222 i 223. Powyższe wynikało ze wskazanego powyżej faktu prowadzenia wspólnej ewidencji księgowej dla Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych.

7. Wójt Gminy Daszyna, w latach 2019-2021, zaniechał sporządzania sprawozdań jednostkowych Rb-Z i Rb-N w zakresie Urzędu Gminy w Daszynie, oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Szkoły Podstawowej w Daszynie, Szkoły Podstawowej w Mazewie oraz Gminnej Biblioteki Publicznej. Obowiązek sporządzania sprawozdań jednostkowych Rb-Z i Rb-N jednostki samorządu terytorialnego oraz jednostek obsługiwanych został określony w § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1773 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2396) w zakresie operacji finansowych – gdzie wskazano, że - w ramach sprawozdań Rb-Z, Rb-UZ, Rb-N i Rb-UN wprowadza się m.in. sprawozdania jednostkowe - sporządzone przez kierownika jednostki lub kierowników jednostek obsługiwanych daną jednostkę, odpowiednio do zakresu wykonywanych zadań wynikających z przepisów odrębnych, na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki; W przypadku jednostki samorządu terytorialnego własne sprawozdanie jednostkowe obejmuje swym zakresem zarówno urząd będący jednostką budżetową, jak i jej organ.

Brak sporządzania jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27S, Rb-28S oraz Rb-Z i Rb-N stwierdzono także w wyniku kompleksowej kontroli przeprowadzonej w 2017 roku, w wyniku czego zostało sformułowane stosowne zalecenie kontrolne, które nie zostało wykonane przez Wójta Gminy Daszyna.

8. W związku z faktem, że Urząd Gminy w Daszynie prowadził wspólną obsługę księgową wszystkich jednostek organizacyjnych (GOPS w Daszynie, Szkoły Podstawowej w Mazewie, Szkoły Podstawowej w Daszynie, Gminnej Biblioteki Publicznej w Daszynie) bez wyodrębnienia ksiąg rachunkowych obsługiwanych jednostek, jak również obsługę bankową jednostek obsługiwanych, Urzędu Gminy, oraz organu w oparciu o wspólny rachunek bankowy, służący zarówno do obsługi organu, Urzędu Gminy i do obsługi jednostek organizacyjnych – stwierdzono zaniechanie sporządzenia odrębnych sprawozdań finansowych jednostek organizacyjnych Gminy Daszyna, tj. bilansu Urzędu Gminy, jak również bilansów jednostek obsługiwanych przez Urząd Gminy w Daszynie, tj. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Daszynie, Szkoły Podstawowej w Daszynie, Szkoły Podstawowej w Mazewie, oraz Gminnej Biblioteki Publicznej w Daszynie. Na dzień 31 grudnia 2020 roku został sporządzony jeden bilans, który był bilansem Urzędu Gminy – jako jednostki budżetowej („Bilans jednostki budżetowej lub samorządowego zakładu budżetowego”) i obejmował on swoim zakresem zdarzenia zaistniałe w księgach rachunkowych Urzędu, oraz zdarzenia dotyczące jednostek organizacyjnych.

Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej – w § 23 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 pkt 1 wskazuje, że na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych jednostki sporządzają sprawozdanie finansowe składające się m.in. z bilansu. Bilans powinien zawierać informacje w zakresie ustalonym dla jednostki budżetowej. Odnosząc powyższe zapisy do wskazanego wcześniej art. 11 ustawy o finansach publicznych – Urząd Gminy jak również Gminny

Ośrodek Pomocy Społecznej w Daszynie, Szkoła Podstawowa w Daszynie, Szkoła Podstawowa w Mazewie są jednostkami budżetowymi, które zobowiązane są do sporządzenia sprawozdania finansowego, obejmującego m.in. bilans zgodnie z wytycznymi, zarówno ustawy o rachunkowości, jak również powyższego rozporządzenia – bez względu w jakiej formie prowadzona jest wspólna obsługa księgową.

9. Badając realność salda konta 080 za lata 2018-2021, w szczególności na okoliczność – czy nie obejmuje ono zakończonych już zadań inwestycyjnych albo zadań, których realizacji zaniechano, stwierdzono że na koncie 080 ujęty był zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego z saldem 18.015,80 zł. Jak wyjaśnił Wójt Gminy Daszyna zadanie to nie zostało zrealizowane z uwagi na nieotrzymanie dofinansowania, w związku z czym zaistniała konieczność przyjęcia inwestycji bez efektu. Ponadto, w dwóch przypadkach na koncie 080 zaksięgowane były kwoty, które dotyczyły zdarzeń gospodarczych przyjętych na stan środków trwałych kilka lat wcześniej, tj. koszty poboczne związane z nabyciem działek w wysokości 2.821,60 zł (koszty wyrysów, aktów notarialnych i opłat sądowych) oraz dotyczące przyjęcia sprzętu informatycznego do użytkowania na kwotę 13.100,28 zł. Jak poinformował Wójt Gminy Daszyna ww. koszty omyłkowo nie zostały doliczone przy przyjmowaniu środka trwałego do używania.
10. Na koncie księgowym 234 - Pozostałe rozrachunki z pracownikami, służącym do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia, z uwagi na prowadzenie wspólnych ksiąg rachunkowych dla GOPS, Biblioteki i szkół podstawowych w Daszynie i Mazewie, były ujmowane wydatki poniesione przez pracowników zatrudnionych w tych jednostkach. Ponadto, w dniu 25 czerwca 2021 roku zaksięgowano na ww. koncie wydatek poniesiony przez osobę prywatną, nie będącą pracownikiem Urzędu Gminy Daszyna i innych gminnych jednostek organizacyjnych w wysokości 117,48 zł. W trakcie kontroli dokonano wyksięgowania ww. kwoty z konta 234 z datą 31 grudnia 2021 roku jako błędne zaksięgowanie i ujęto ją na koncie 240 - Pozostałe rozrachunki.

W zakresie gospodarki kasowej

1. W jednym skontrolowanym przypadku stwierdzono nieprawidłową numerację dochodowego raportu kasowego z dnia 12 marca 2020 roku – jak wyjaśniono w trakcie kontroli, numer 77/2020/0055 został nadany przez pomyłkę, zaś prawidłowo wskazany raport kasowy winien mieć numer 61/2020/0055.
2. Złożony w dniu 6 lutego 2020 roku wniosek o zaliczkę na zakup nagród dla uczestników XX Regionalnego Pokazu Potraw w ramach promocji Gminy Daszyna w wysokości 500,00 zł nie zawierał daty sprawdzenia pod względem merytorycznym i zatwierdzenia do wypłaty, a ponadto sprawdzenia pod względem merytorycznym dokonała ta sama osoba, której była udzielana zaliczka. Nie wpisano także terminu, do jakiego zaliczkę należało rozliczyć.

W zakresie wieloletniej prognozy finansowej

1. Pomimo obowiązywania umowy zawartej w dniu 31 stycznia 2019 roku pomiędzy Gminą Daszyna a Województwem Łódzkim o dofinansowanie projektu „Adaptacja i rozbudowa istniejącego budynku w Drzykozach w celu dostosowania do świadczenia usług pomocy społecznej oraz zakup wyposażenia obiektu” w kwocie 5.698.777,99 zł, Rada Gminy Daszyna uchwałą nr IX/46/2019 z dnia 31 maja 2019 roku dokonała zmniejszenia

wysokości wydatków o kwotę 412.680,00 zł w dziale 852 rozdziale 85202 w zakresie środków na przedmiotową inwestycję, pozostawiając wydatki budżetu Gminy w wysokości 0,00 zł. Również w wieloletniej prognozie finansowej na lata 2019-2030, zmienionej uchwałą Rady Gminy nr IX/45/2019 z dnia 31 maja 2019 roku - w wykazie przedsięwzięć przedmiotowe zadanie było ujęte z łącznymi nakładami finansowymi w wysokości 167.480,42 zł i limitem wydatków w latach 2019 – 2030 oraz limitem zobowiązań w kwocie 0,00 zł. Powyższe naruszało art. 226 ust. 1 oraz ust. 3 i 4 ustawy o finansach publicznych, gdzie określono, że wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej: dochody bieżące oraz wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym na obsługę długu, gwarancje i poręczenia; dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku, oraz wydatki majątkowe budżetu jednostki samorządu terytorialnego. W załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej określa się odrębnie dla każdego przedsięwzięcia: nazwę i cel, jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację lub koordynującą wykonywanie przedsięwzięcia, okres realizacji i łączne nakłady finansowe, limity wydatków w poszczególnych latach, limit zobowiązań. Przez przedsięwzięcia należy rozumieć wieloletnie programy, projekty lub zadania, w tym związane z: programami finansowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, umowami o partnerstwie publiczno-prywatnym.

2. Gmina Daszyna w wieloletniej prognozie finansowej na lata 2020-2030 przyjętej w dniu 27 grudnia 2019 roku (w zakresie roku 2020), oraz w wieloletniej prognozie finansowej na lata 2021-2036 przyjętej w dniu 29 marca 2021 roku (w zakresie roku 2021) – prognozowała pozyskanie dochodów w kwocie 987.000,00 zł od firmy SNS FOODS z przeznaczeniem na inwestycje. Przedłożona kontrolującą dokumentacja, obejmująca aneks z dnia 6 grudnia 2018 roku do umowy współpracy z dnia 19 kwietnia 2018 roku, określała przekazanie wskazanych środków Gminie Daszyna, jednak do dnia 31 grudnia 2019 roku. Inspektorom nie przedłożono żadnej dokumentacji wskazującej przesunięcie przekazania środków na rok 2020, a następnie na rok 2021. Wobec powyższego, brak było podstawy do ujęcia w wymienionych prognozach finansowych, zarówno na rok 2020, jak i na rok 2021, dochodów majątkowych w kwocie 987.000,00 zł.
3. W zakresie prognozowania dochodów ze sprzedaży składników majątkowych przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej na lata 2019-2030 (uchwała Rady Gminy z dnia 30 stycznia 2019 roku) i w wieloletniej prognozie finansowej na lata 2020-2030 (uchwała Rady Gminy z dnia 27 grudnia 2019 roku) stwierdzono ich znaczny wzrost w stosunku do wykonania z lat poprzednich. Powyższe prognozy zweryfikowano z przedłożonymi danymi planistycznymi, stwierdzając iż planowano m.in.: w prognozie na lata 2019-2030 pozyskać środki z tytułu sprzedaży części sieci gazowej, w tym: w roku 2019 kwotę 607.399,56 zł, zaś w roku 2021 kwotę 2.490.714,93 zł i 2.498.515,28 zł w roku 2023. Inspektorom kontroli nie przedłożono żadnych materiałów związanych z wyceną wskazanego składnika majątkowego, który zaplanowano do sprzedaży. W wyniku powyższego zwrócono się do Wójta Gminy Daszyna z prośbą o wyjaśnienie na podstawie jakiej dokumentacji przyjęto do WPF na lata 2019-2030 pozyskanie w latach 2019, 2021 i 2023 kwot dochodów z tytułu sprzedaży części sieci gazowej, oraz o przedłożenie dokumentacji dotyczącej wyceny poszczególnych części sieci gazowej przeznaczonej do sprzedaży.

Wójt Gminy Daszyna na wskazane zapytanie udzielił odpowiedzi pismem z dnia 13 maja 2022 roku „(...) informuję, że od dnia 27.12.2018 roku do dnia 24.12.2019 roku obowiązki Wójta Gminy Daszyna pełniła osoba wyznaczona przez Prezesa Rady Ministrów – Pan Sebastian Zaborowski. Obecnie nie jest możliwe ustalenie na podstawie jakiej dokumentacji przyjęto do Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019 – 2030 (Uchwała Nr IV/21/2019 z dnia 30 stycznia 2019 r.) planowane wartości dochodów majątkowych z tytułu sprzedaży części sieci gazowej. Jednocześnie informuję, że Gmina Daszyna nie uzyskała żadnych dochodów z tytułu sprzedaży części sieci gazowej.”

W zakresie dochodów z podatków lokalnych i majątku

1. W dniu 1 lipca 2019 roku weszło w życie rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 maja 2019 roku w sprawie wzorów informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości (Dz.U. z 2019 r., poz. 1104). Wskazany akt prawny nakłada na podatników obowiązek złożenia wraz z deklaracją załącznika, w którym wskazuje się poszczególne przedmioty opodatkowania w podziale na grunty, budynki i budowle. Stwierdzono przypadki braku załącznika lub nieprawidłowego jego wypełnienia (np. podatnicy nr (...)⁵).
2. W wyniku kontroli prawidłowości opodatkowania podatkiem od nieruchomości osób prawnych oraz podatkiem od środków transportowych stwierdzono przypadki niewystarczającego dokonywania przez organ podatkowy czynności sprawdzających, o których mowa w art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm.). Zgodnie z powołanym przepisem, organy podatkowe pierwszej instancji (Wójt Gminy Daszyna) dokonują czynności sprawdzających mających na celu m.in. ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Zauważyć także należy, że stosownie do art. 274a powołanej ustawy, w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji – w rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy – organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. Uwagi dotyczą następujących podatników:
 - podatnik nr (...)⁶: w latach objętych kontrolą opodatkowaniu podlegało m.in.: [1] 5.251 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej; [2] 1.120 m² budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Działki będące w posiadaniu podatnika (...)⁷: [1]

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

działka (...) ⁸ o powierzchni 404 m² (własność) sklasyfikowana jako grunty rolne zabudowane; [2] działka nr (...) ⁹ o powierzchni 1.251 m² (dzierżawa od Gminy Daszyna) sklasyfikowana jako tereny zabudowane, zabudowana budynkiem niemieszkalnym (jedna kondygnacja), o powierzchni zabudowy 18 m²; [3] działka nr (...) ¹⁰ o powierzchni 8.966 m² (własność), sklasyfikowana w ewidencji jako grunty rolne zabudowane, zabudowana 4 budynkami produkcyjnymi usługowymi i gospodarczymi dla rolnictwa ¹¹ (każdy o jednej kondygnacji) o łącznej powierzchni zabudowy 2.277 m². W świetle powołanych okoliczności istnieje prawdopodobieństwo nieprawidłowego opodatkowania podatnika w zakresie gruntów i budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej ¹²;

- podatnik nr (...) ¹³: [1] deklaracja roczna na podatek od środków transportowych za 2019 rok została złożona dopiero we wrześniu 2019 roku. Nie dokonano opodatkowania samochodu ciężarowego o numerze rejestracyjnym ELE... (DMC – 11,99t). Uchwałą nr LII/264/2017 Rady Gminy w Daszynie z dnia 30 listopada 2017 roku zwolniono z podatku od środków transportowych m.in. samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony i poniżej 12 ton wykorzystywane wyłącznie do prowadzenia działalności rolniczej. Uchwała powyższa obowiązywała tylko w roku 2018 i została uchylona uchwałą nr LXVII/374/2018 z dnia 16 listopada 2018 roku; [2] deklaracja roczna za 2020 rok została złożona dopiero w grudniu 2020 roku. W deklaracji nie wskazano stawek podatku przy poszczególnych środkach transportowych ani łącznej kwoty podatku. Przypisu podatku dokonano na podstawie danych o środkach transportowych posiadanych przez

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 4 lit. b) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zwalnia się od podatku od nieruchomości budynki gospodarcze lub ich części położone na gruntach gospodarstw rolnych, służące wyłącznie działalności rolniczej. Stosownie do art. 1a ust. 1 pkt 6 powoływanej ustawy, przez pojęcie działalności rolniczej należy rozumieć produkcję roślinną i zwierzęcą, w tym również produkcję materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcję warzywniczą, roślin ozdobnych, grzybów uprawnych, sadownictwo, hodowlę i produkcję materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcję zwierzęcą typu przemysłowego fermowego oraz chów i hodowlę ryb. Podatnik prowadzi działalność w zakresie utylizacji produktów spożywczych.

¹² Powierzchnia zabudowy pośrednio uzasadnia wątpliwości dotyczące przedmiotu opodatkowania, podstawą opodatkowania w przypadku budynków jest powierzchnia użytkowa, zdefiniowana w art. 1a ust.1 pkt 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

organ podatkowy oraz obowiązujących w roku 2020 stawkach podatku; [3] przy opodatkowaniu naczepy o numerze rejestracyjnym ELE... (lata 2019-2020) zastosowano stawkę jak dla przyczepy o DMCZP mniejszej niż 38t. W deklaracji za 2019 rok wskazano tylko DMC równą 36t – przy takiej wartości DMC wartość DMCZP, która jest podstawą dla ustalenia stawki podatku, z pewnością przekracza 38t; [4] brak złożenie deklaracji rocznej za 2021 rok. Wezwano podatnika do złożenia deklaracji w dniu 28 marca 2022 roku (wezwanie dotyczyło też deklaracji za rok 2022);

- podatnik nr (...) ¹⁴: [1] ciągnik siodłowy o numerze rejestracyjnym ELE... został opodatkowany w 2019 roku jako samochód ciężarowy o DMC nie mniejszej niż 15t – stawka 624 zł. Prawidłowa wysokość stawki – 1.680 zł. W latach 2020-2021 pojazd opodatkowany prawidłowo; [2] pojazd o numerze ELE... - brak opodatkowania pojazdu w latach 2019-2021 (pojazd pojawia się dopiero w deklaracji za rok 2022); [3] pojazd o numerze ELE... - brak opodatkowania pojazdu w roku 2021 (pojazd pojawia się dopiero w deklaracji za rok 2022). Ewentualne zaniżenie opodatkowania, łącznie o kwotę 2.244 zł.

3. Stwierdzono, że 4 podatników w latach 2017-2022 nie składało deklaracji na podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek leśny. Organ podatkowy nie podjął czynności w celu wyegzekwowania złożenia deklaracji lub określenia zobowiązania w drodze decyzji, czym przepisy ustawy Ordynacja podatkowa oraz przepisy: [1] ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1452 ze zm.); [2] ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r., poz. 333); [3] ustawy z dnia 30 października 2002 roku o podatku leśnym (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r. poz. 888 ze zm.). Deklaracje na podatek od nieruchomości winny być składane w terminie do dnia 31 stycznia, natomiast w zakresie podatku rolnego i leśnego – do dnia 15 stycznia.

Zgodnie z art. 272 pkt 1 lit. a) ustawy Ordynacja podatkowa - organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu sprawdzenie terminowości składania deklaracji. Organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku (art. 274a §1 ustawy). Jeżeli w postępowaniu podatkowym organ podatkowy stwierdzi, że podatnik, mimo ciążącego na nim obowiązku, nie złożył deklaracji organ podatkowy wydaje decyzję, w której określa wysokość zobowiązania podatkowego (art. 21 § 3 ustawy).

Część deklaracji wpłynęła w toku kontroli: [1] pierwszy podatnik – złożył deklaracje na podatek od nieruchomości (kwota zobowiązania – 6.444 zł) oraz podatek rolny (kwota zobowiązania – 1.455 zł); [2] drugi podatnik – złożył deklaracje na podatek rolny (kwota zobowiązania – 10.350 zł) oraz podatek leśny (kwota zobowiązania – 42 zł); [3] trzeci podatnik – złożył deklaracje na podatek od nieruchomości (kwota zobowiązania – 2.202 zł) oraz podatek rolny (kwota zobowiązania – 1.966 zł); [4] czwarty podatnik – złożył deklaracje na podatek od nieruchomości (kwota zobowiązania – 2.100 zł) oraz podatek rolny (kwota zobowiązania – 31.532 zł).

Weryfikacją objęto deklaracje złożone przez czwartego podatnika w zakresie podatku od nieruchomości. Zgodnie z wypisem z ewidencji gruntów podatnik

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

jest właścicielem nieruchomości o łącznej powierzchni 53,1559 ha, w tym 3,91 ha (39.100 m² sklasyfikowane jako użytki kopalne (działka nr (...)¹⁵). Pozostałe grunty stanowią grunty rolne. Przedmiotowa działka nr (...)¹⁶ nie została objęta złożonymi w toku kontroli deklaracjami.

Zgodnie z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - grunty, budynki i budowle są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, jeśli są w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z zastrzeżeniem ust. 2a. Powołany przepis został uznany za niezgodny z art. 64 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 84 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 stycznia 2021 roku (sygn. akt SK 39/19; Dz.U. z 2021 r., poz. 401) z dniem 3 marca 2021 roku. Zgodnie z tym wyrokiem wymieniony wyżej przepis utracił moc w zakresie, w jakim jest rozumiany w ten sposób, że o związaniu gruntu, budynku lub budowli z prowadzeniem działalności gospodarczej decyduje wyłącznie posiadanie gruntu, budynku lub budowli przez przedsiębiorcę lub inny podmiot prowadzący działalność gospodarczą.

Naczelnny Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 4 marca 2021 roku (sygn. akt. III FSK 895/21) uznał, że w celu ustaleniu istnienia związku nieruchomości z prowadzoną działalnością gospodarczą przydatne mogą być na przykład takie okoliczności jak: wprowadzenie nieruchomości do ewidencji środków trwałych, ujęcie wydatków na nabycie lub wytworzenie oraz utrzymanie w kosztach działalności gospodarczej. O istnieniu takiego związku może też świadczyć charakter rzeczy (np. budowli), wskazujący na jej gospodarcze przeznaczenie. W każdym przypadku ustalenie związku nieruchomości z prowadzeniem działalności gospodarczej podmiotu, który prowadzi także inny rodzaj działalności, nie może ograniczać się tylko do wykazania posiadania tych nieruchomości.

W zakresie ww. działki potencjalne zaniżenie opodatkowania za lata 2017-2022 wynosi ok. 160.310 zł. Niewykluczone, że inne działki będące własnością podatnika, sklasyfikowane jako grunty rolne, są również wykorzystywane na prowadzenie działalności gospodarczej – powyższe powinno zostać szczegółowo zweryfikowane przez organ podatkowy.

W 2017 roku RIO w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Daszyna. W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Wójta Gminy (pismo WK – 602/16/2018 z dnia 25 kwietnia 2018 roku) wskazano m.in., że ww. podatnik w zakresie przedmiotowej działki nr (...)¹⁷ jest nieopodatkowany (zobowiązanie za rok 2017). Sformułowano zalecenie

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

pokontrolne dotyczące wyjaśnienia prawidłowości opodatkowania ww. podmiotu. Zalecenie nie zostało wykonane.

4. Zgodnie z §4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 208, poz. 1375), do udokumentowania przypisów lub odpisów służyć deklaracje w rozumieniu art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej, z których wynika zobowiązanie podatkowe lub kwota zmniejszająca zobowiązanie podatkowe. Stwierdzono, że w dniu 16 kwietnia 2019 roku Gmina Daszyna wypowiedziała podatnikowi nr (...) ¹⁸ umowę dzierżawy gruntów o łącznej powierzchni 3.042 m². Pismem z dnia 22 maja 2019 roku inspektor ds. gospodarki nieruchomościami poinformował inspektora ds. wymiaru podatków o rozwiązaniu przedmiotowej umowy. Na podstawie ww. pisma w dniu 19 czerwca 2019 roku z konta podatnika odpisano zobowiązanie w kwocie 5.054 zł. Podatnik korekty deklaracji nie złożył.
5. W wyniku kontroli zachowania zasady powszechności opodatkowania podatkiem od nieruchomości w obiektach, w których jest prowadzona działalność gospodarcza w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 roku – Prawo przedsiębiorców (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r., poz. 162 ze zm.), inspektorzy RIO po przeanalizowaniu dokumentów w zakresie opodatkowania przedmiotowych nieruchomości za lata 2019-2021 wskazali potencjalne nieprawidłowości wymagające weryfikacji organu podatkowego:
 - konto (...) ¹⁹: w decyzjach wymiarowych za lata objęte kontrolą opodatkowaniu podlegało: [1] 531 m² powierzchni budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej; [2] 2.280 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej; [3] 10.258 m² powierzchni gruntów pozostałych. Zgodnie z CEiDG na nieruchomości prowadzona jest działalność gospodarcza (...) ²⁰. Właścicielem nieruchomości są trzy osoby fizyczne tworzące spółkę cywilną.
Działka nr (...) ²¹ ma powierzchnię 1.512 m² (grunty orne w klasie IIIb) i jest wykorzystywana jako parking. Działka nr (...) ²² ma powierzchnię 11.026 m², w tym: [1] 852 m² stanowią inne tereny zabudowane (Bi); [2] 6.132 m² –

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

grunty orne w klasie IIIb; [3] 4.042 m² – grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych. Przedmiotowa działka jest zabudowana budynkiem o powierzchni zabudowy 409 m² (2 kondygnacje, funkcja handlowo-usługowa). Zgodnie z SIP, działka nr (...) ²³ jest także w części wykorzystywana na parking (powierzchnia nie mniejsza niż 2.000 m²).

Zgodnie z art. 1 ustawy o podatku rolnym, opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza. Zatem organ podatkowy zobowiązany jest ustalić w jakim zakresie część działki (użytki rolne) nr (...) ²⁴ jest wykorzystywana na działalność gospodarczą i podlega opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości wg maksymalnych stawek, w pozostałym zakresie działka będzie podlegała opodatkowaniu podatkiem rolnym.

Mając na uwadze powierzchnię zabudowy dwukondygnacyjnego budynku weryfikacji wymaga powierzchnia użytkowa podlegająca opodatkowaniu.

Brak opodatkowania budowli (w części nieruchomość została utwardzona kostką brukową). Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Budowlą (art. 1a pkt 2 ustawy) jest obiekt budowlany w rozumieniu przepisów prawa budowlanego niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, a także urządzenie budowlane w rozumieniu przepisów prawa budowlanego związane z obiektem budowlanym, które zapewnia możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem.

Stosownie do przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r., poz. 2351 ze zm.): [1] budowlą (art. 3 pkt 3 ustawy) jest każdy obiekt budowlany niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, jak: obiekty liniowe, lotniska, mosty, wiadukty, estakady, tunele, przepusty, sieci techniczne, wolno stojące maszty antenowe, wolno stojące trwale związane z gruntem tablice reklamowe i urządzenia reklamowe, budowle ziemne, obronne (fortyfikacje), ochronne, hydrotechniczne, zbiorniki, wolno stojące instalacje przemysłowe lub urządzenia techniczne, oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów, stacje uzdatniania wody, konstrukcje oporowe, nadziemne i podziemne przejścia dla pieszych, sieci uzbrojenia terenu, budowle sportowe, cmentarze, pomniki, a także części budowlane urządzeń technicznych (kotłów, pieców przemysłowych, elektrowni jądrowych, elektrowni wiatrowych i innych urządzeń) oraz fundamenty pod maszyny i urządzenia, jako odrębne pod względem technicznym części przedmiotów składających się na całość użytkową; [2] obiektem liniowym (art. 3 pkt 3a) jest obiekt budowlany, którego charakterystycznym jest długość, w szczególności droga wraz ze zjazdami, linia kolejowa, wodociąg, kanał, gazociąg, ciepłociąg, rurociąg, linia i trakcja elektroenergetyczna, linia kablowa nadziemna i, umieszczona bezpośrednio w ziemi, podziemna, wał

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

przeciwpowodziowy oraz kanalizacja kablowa, przy czym kable w niej zainstalowane oraz kable zainstalowane w kanale technologicznym nie stanowią obiektu budowlanego lub jego części ani urządzenia budowlanego; [3] urządzeniami budowlanymi (art. 3 pkt 9 ustawy) są urządzenia techniczne związane z obiektem budowlanym, zapewniające możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, jak przyłącza i urządzenia instalacyjne, w tym służące oczyszczaniu lub gromadzeniu ścieków, a także przejazdy, ogrodzenia, place postojowe i place pod śmietniki;

- konto (...) ²⁵: w decyzjach wymiarowych za lata objęte kontrolą opodatkowaniu podlegało: [1] 821,98 m² powierzchni budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej; [2] 32,00 m² powierzchni budynków pozostałych; [3] 3.146 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej; [4] 9.065 m² powierzchni gruntów pozostałych. Zgodnie z CEiDG na nieruchomości prowadzona jest następująca działalność gospodarcza: [1] autodiagnostyka [2] stacja kontroli pojazdów.

Działka nr (...) ²⁶ o powierzchni 9.065 m² jest sklasyfikowana w ewidencji w części jako nieużytki (1.572 m²) oraz w części jako grunty orne (7.493 m²). Zgodnie z danymi z SIP działka jest wykorzystywana na parking o powierzchni nie mniejszej niż 3.500 m². Weryfikacji organu podatkowego wymaga ustalenie - w jakim stopniu działka jest wykorzystywana na działalność gospodarczą podatników, w pozostałym zakresie działka winna być opodatkowana wg klasyfikacji gruntów wskazanych w ewidencji.

Działka nr (...) ²⁷: zgodnie z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z zastrzeżeniem wskazanym w ustawie. Budynek o powierzchni 32 m² jest opodatkowany wg stawki jak dla budynków pozostałych.

Wyjaśnienia wymaga także ustalenie istnienia budowli podlegających opodatkowaniu;

- konto (...) ²⁸: na podstawie umów z dnia 16 grudnia 2016 roku (obowiązującej do dnia 31 grudnia 2019 roku) oraz z dnia 3 stycznia 2020 roku (obowiązującej do dnia 31 grudnia 2025 roku) podatnik był/jest najemcą lokalu użytkowego o powierzchni 64,17 m², w którym prowadzona jest działalność gospodarcza

²⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

(podatnik znajduje się w Rejestrze Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą). W latach objętych kontrolą podmiot był opodatkowany wg maksymalnych stawek.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. d) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - wg preferencyjnej stawki są opodatkowane budynki lub ich części związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń. Stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r., poz. 633) - świadczenia zdrowotne to działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania. Podmiot wykonujący działalność leczniczą to podmiot leczniczy, o którym mowa w art. 4 powoływanej ustawy, oraz lekarz (w tym lekarz dentysta), pielęgniarka lub fizjoterapeuta wykonujący zawód w ramach działalności leczniczej jako praktykę zawodową (art. 2 ust. 1 pkt 5). Potencjalne zawyżenie opodatkowania w latach objętych kontrolą – 2.678 zł;

- konto (...) ²⁹: w okresie objętym kontrolą w zakresie budynków opodatkowaniu podlegało 430,36 m² powierzchni użytkowej związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej. Zgodnie z wypisem z ewidencji gruntów, działka nr (...) ³⁰ jest zabudowana następującymi budynkami: [1] budynek handlowo-usługowy o powierzchni zabudowy 521 m² (1 kondygnacja); [2] budynek handlowo-usługowy o powierzchni zabudowy 276 m² (1 kondygnacja); [3] budynek magazynowy o powierzchni zabudowy 254 m² (1 kondygnacja). Przedmiotowa działka należy do małżeństwa, w którym jeden z małżonków prowadzi działalność gospodarczą.
6. Zgodnie z art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r., poz. 479 ze zm.), w razie uchylania się zobowiązanego od wykonania obowiązku wierzyciel powinien podjąć czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych. Wierzyciel może nie podejmować czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych, jeżeli łączna wysokość należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie i kosztów upomnienia nie przekracza dziesięciokrotności kosztów upomnienia, chyba że okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy ³¹. Tryb postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności, o których mowa w §1, mając na względzie zapewnienie terminowości i prawidłowości przesyłania zobowiązanemu upomnienia, a także kierowania do organu egzekucyjnego wniosków egzekucyjnych i tytułów wykonawczych określa rozporządzenie wydane na podstawie art. 6 §2 powoływanej ustawy.

²⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³¹ Przepis zmieniony (dodanie drugiego zdania) przez art. 1 pkt 3 lit. a) ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. (Dz.U. poz. 1553) zmieniającej niniejszą ustawę z dniem 20 lutego 2021 roku.

W wyniku kontroli terminowości podejmowania czynności windykacyjnych stwierdzono naruszenie przepisów: [1] rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r., poz. 1483 ze zm.), które zostało uchylone z dniem 30 lipca 2020 roku. W §7 wskazano, że wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie: 1) niezwłocznie, w szczególności jeżeli: a) łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia³² i nie zostały podjęte działania informacyjne, b) z podjętych działań informacyjnych w sprawie wynika, że obowiązek nie zostanie dobrowolnie wykonany; 2) nie później niż po upływie 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działania informacyjne, jeżeli z tych działań wynika, że obowiązek zostanie dobrowolnie wykonany; [2] rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2020 r., poz. 1294). W § 3 wskazano, że wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie, o ile jest wymagane, w zakresie należności pieniężnej, której wysokość: 1) przekracza dziesięciokrotność kosztów upomnienia: a) niezwłocznie - jeżeli nie zostały podjęte działania informacyjne, b) przed upływem 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działanie informacyjne; 2) nie przekracza dziesięciokrotności kosztów upomnienia - przed upływem 6 miesięcy poprzedzających upływ terminu przedawnienia należności pieniężnej; [3] rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2020 r., poz. 2083), które obecnie obowiązuje. W § 3 zawarto analogiczny zapis, jak w rozporządzeniu z dnia 23 lipca 2020 roku.

Stosownie do art. 15 §1 powoływanej ustawy, egzekucja administracyjna może być wszczęta, jeżeli wierzyciel, po upływie terminu do wykonania przez zobowiązanego obowiązku, przesłał mu pisemne upomnienie, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego. Postępowanie egzekucyjne może być wszczęte dopiero po upływie 7 dni od dnia doręczenia tego upomnienia. W art. 26 §1 wskazano, że postępowanie egzekucyjne wszczyna się na wniosek wierzyciela o wszczęcie egzekucji administracyjnej i na podstawie wystawionego przez niego tytułu wykonawczego, sporządzonego według ustalonego wzoru. Wierzyciel będący jednocześnie organem egzekucyjnym wszczyna postępowanie egzekucyjne z urzędu poprzez nadanie tytułowi wykonawczemu przez siebie wystawionemu klauzuli o skierowaniu tego tytułu do egzekucji administracyjnej. W wyniku kontroli stwierdzono, że w związku z brakiem uregulowania należności organ podatkowy nie wszczynał postępowania egzekucyjnego. Zgodnie z art. 26 §1 ustawy, postępowanie egzekucyjne wszczyna się na wniosek wierzyciela o wszczęcie egzekucji administracyjnej i na podstawie wystawionego przez niego tytułu wykonawczego.

³² Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 11 września 2015 roku w sprawie wysokości kosztów upomnienia skierowanego przez wierzyciela do zobowiązanego przed wszczęciem egzekucji administracyjnej (Dz.U. z 2015 r., poz. 1526), koszty upomnienia wynosiły 11,60 zł. W dniu 13 października 2021 roku weszło w życie rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 5 stycznia 2021 roku w sprawie wysokości kosztów upomnienia doręczanego zobowiązanemu przed wszczęciem egzekucji administracyjnej (Dz.U. z 2021 r., poz. 67) – wysokość kosztów wzrosła do kwoty 16 zł.

7. Decyzją nr Fn.W.3123.2.2021 z dnia 26 marca 2021 roku Wójt Gminy Daszyna odmówił podatnikowi nr (...) ³³ uchylenia ostatecznych decyzji ustalających wysokość zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości za 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 rok. Decyzją z dnia 10 sierpnia 2021 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Łodzi uchyliło zaskarżoną decyzję w całości i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji. Do dnia zakończenia kontroli przez RIO sprawa nie została rozpatrzona. Na podstawie decyzji SKO z dniem 31 grudnia 2021 roku odpisano podatnikowi zobowiązanie za lata 2016-2020 oraz za rok 2021. Łącznie 169.310 zł. Organ podatkowy, w świetle powołanej decyzji SKO, nie miał podstaw prawnych do dokonania odpisu. Decyzje wymiarowe za ww. lata pozostają bowiem w mocy.
8. Decyzją nr 3123.583.2020 z dnia 6 lutego 2020 roku Wójt Gminy Daszyna ustalił podatnikowi nr (...) ³⁴ wymiar łącznego zobowiązania pieniężnego na rok 2020 na kwotę 53.483 zł. Decyzją z dnia 25 sierpnia 2020 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Łodzi uchyliło zaskarżoną decyzję w całości i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji. Do dnia zakończenia kontroli sprawa nie została rozpatrzona.
9. Stwierdzono naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r., poz. 513 ze zm.), w zakresie ewidencji dochodów ze sprzedaży nieruchomości. Przedmiotowe dochody w latach 2019-2020 klasyfikowano w § 087 (wpływy ze sprzedaży składników majątkowych), zamiast w § 077 (wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości).
10. Uchwałą nr VI/30/2007 Rady Gminy w Daszynie z dnia 26 marca 2007 roku ustalono zasady sprzedaży na rzecz najemców lokali mieszkalnych usytuowanych w budynkach wielolokalowych o numerach: 26, 27 i 28 w miejscowości Daszyna, stanowiących własność Gminy Daszyna wraz ze sprzedażą gruntu. W uchwale zapisano, że koszty wyceny pokrywa najemca ubiegający się o sprzedaż lokalu. Powyższe stanowiło naruszenia art. 23 ust. 1 w zw. z art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (obecnie tekst jednolity Dz.U. z 2021 r., poz. 1899 ze zm.), co znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych, np. wyrok NSA z dnia 24 stycznia 2012 roku (I OSK 1807/11): *„W myśl art. 25 ust. 1 i 2 u.g.n. gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta, a gospodarowanie to polega w szczególności na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1, czyli na wycenianiu zbywanych nieruchomości. Zatem, jak zauważył Sąd I instancji, regulacja ustawowa w sposób klarowny określa podmiot na którym spoczywa obowiązek dokonania i pokrycia kosztów wyceny nieruchomości stanowiących wynajmowane lokale mieszkalne, a którym w przypadku gminy jest jej organ*

³³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

wykonawczy". Gmina Daszyna obciążyła najemców kosztami wyceny po 553,50 zł.

11. Umowy najmu lokali użytkowych zawierały zapisy, że czynsz jest obliczany jako suma iloczynów: [1] powierzchnia lokalu x stawka za powierzchnię użytkową; [2] powierzchnia lokalu x stawka za centralne ogrzewanie. Doliczano podatek od towarów i usług. W większości umów zawarto klauzule waloryzacyjne, (np. w umowie najmu lokalu użytkowego z dnia 3 stycznia 2020 roku, Daszyna 34A): „Wysokość czynszu będzie dwa razy w roku, w miesiącu styczniu i w miesiącu lipcu, każdorazowo w oparciu o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni ogłoszony przez GUS. (...)”. W zakresie powołanej umowy czynsz (w zakresie kwoty za powierzchnię użytkową) w okresie 1-6/2020 wynosił 1.084,38 zł, natomiast zgodnie z zapisami umowy w okresie 7-12/2020 powinien wynosić 1.109,31 zł. Czynsz w podwyższonej kwocie przypisano najemcy jedynie za okres 7/2020. W pozostałych miesiącach najemcy przypisano czynsz w kwocie niezwaloryzowanej (różnica łącznie w kwocie 124,65 zł). W styczniu 2021 roku dokonano kolejnej waloryzacji, jednak jako kwotę bazową przyjęto 1.084,38 zł zamiast 1.109,31 zł. W konsekwencji kolejna waloryzacja dokonana w lipcu 2021 roku również była zaniżona. W okresie 1-6/2021 i 7-12/2021 wysokość przypisanej opłaty wynosiła odpowiednio 1.121,59 zł i 1.159,72 zł miesięcznie. Według obliczeń inspektorów RIO - kwoty te powinny wynieść odpowiednio 1.147,03 zł oraz 1.186,03 zł. Łączna różnica za rok 2021 – 310,50 zł.
12. Kontrolą objęto prowadzenie czynności windykacyjnych w latach 2019-2021 wobec wybranych podmiotów posiadających zadłużenie wobec Gminy Daszyna (należności cywilnoprawne z tytułu umów najmu i dzierżawy) Zagadnienie zostało opisane w protokole kontroli. Stwierdzono, że czynności podejmowane są z opóźnieniem, a rodzaj podejmowanych czynności (głównie wezwania do zapłaty) nie gwarantują uzyskania należnych Gminie Daszyna środków pieniężnych. Część należności można uznać za przedawnione, o ile zobowiązani podniosą taki zarzut.

W zakresie wydatków na zadania z zakresu pomocy społecznej

Stwierdzono, że pracownik, który kierował Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Daszynie w okresie od dnia 11 czerwca 2014 roku do dnia 29 grudnia 2020 roku nie posiadał - wymaganej do kierowania jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej - specjalizacji z zakresu organizacji społecznej, co stanowiło naruszenie art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku, poz. 2268 ze zm.). Wyżej wskazana osoba posiadała specjalizację z zakresu pracy socjalnej w zawodzie pracownik socjalny, której nie należy utożsamiać ze specjalizacją, o której stanowi ww. artykuł.

W zakresie wydatków (dotacji) na realizację zadań zleconych na podstawie umowy jednostkom spoza sektora finansów publicznych

1. Stwierdzono, iż ogłoszenia otwartego konkursu ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej, wprowadzone zarządzeniami Wójta Gminy [1] nr 96/2018 z dnia 4 grudnia 2018 roku; [2] nr 128/2019 z dnia 23 grudnia 2019 roku; [3] nr 10/2020 z dnia 28 stycznia 2020 roku; [4] nr 6/2021 z dnia 25 stycznia 2021 roku nie zawierały – określonej w art. 13 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku, poz. 1057 ze zm.) - informacji o zrealizowanych przez

Wójta Gminy w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztach, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 przedmiotowej ustawy.

2. Zarządzenie nr 96/2018 Wójta Gminy Daszyna z dnia 4 grudnia 2018 roku w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej weszło w życie w dniu 4 grudnia 2018 roku. Natomiast zarządzenie Wójta Gminy Daszyna nr 98/2018 z dnia 6 grudnia 2018 roku w sprawie przedłożenia projektu budżetu na 2019 rok - które zabezpieczało środki w wysokości 23.000,00 zł w ramach działu 852, rozdziału 85295, § 2580 - weszło w życie w dniu 6 grudnia 2018 roku. Oznacza to, iż ogłoszenie otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w 2019 roku nie nastąpiło na podstawie projektu uchwały budżetowej przekazanego organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy o finansach publicznych, co stanowiło naruszenie art. 13 ust. 5 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
3. Stwierdzono, iż wykazana w sprawozdaniu Rb-28S za 2019 rok kwota 10.540,14 zł stanowiąca wykonanie wydatku w ramach działu 852, rozdziału 85295, § 2580 nie odzwierciedlała faktycznie przekazanej kwoty dotacji, tj. 13.364,10 zł. Powyższe spowodowane zostało przez błędne zaewidencjonowanie kolejnej kwoty 2.823,96 zł jako zwrot dokonany przez Stowarzyszenie Skarb Malucha niewykorzystanej części dotacji.
4. Stwierdzono, że „Sprawozdanie z realizacji Roczego Programu Współpracy Gminy Daszyna z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2019 roku” zostało przedstawione Radzie Gminy w dniu 18 grudnia 2020 roku na wspólnym posiedzeniu komisji stałych Rady Gminy Daszyna. Ponadto, przedmiotowe sprawozdanie zostało opublikowane w BIP Gminy Daszyna w dniu 7 maja 2020 roku (nie udokumentowano faktu zamieszczenia go na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Daszyna). Zgodnie z art. 5a ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 31 maja każdego roku, jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz opublikować w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni. Natomiast zgodnie z § 12 ust. 3 i 5 Programu współpracy Gminy Daszyna z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok, przyjętego uchwałą nr LXVI/366/2018 Rady Gminy w Daszynie z dnia 9 listopada 2018 roku - do dnia 30 kwietnia 2020 roku Wójt Gminy powinien był przedłożyć Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji programu oraz opublikować je w BIP i na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy.
5. Stwierdzono, że pomiędzy dniem opublikowania ogłoszenia stanowiącego załącznik do zarządzenia Wójta Gminy nr 128/2019 z dnia 23 grudnia 2019 roku w BIP, tj. 31 grudnia 2019 roku - a terminem do składania ofert określonym w tym ogłoszeniu, tj. 16 stycznia 2020 roku, było 16 dni. Natomiast pomiędzy dniem opublikowania zarządzenia Wójta Gminy nr 4/2020 z dnia 16 stycznia 2020 roku w BIP, tj. 17 stycznia 2020 roku a terminem do składania ofert określonym w tym zarządzeniu, tj. 27 stycznia 2020 roku było 10 dni. Powyższe stanowiło naruszenie art. 13 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zgodnie z którym - termin do składania

ofert nie może być krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia, o którym mowa w ust. 3.

6. Zawarte ze Stowarzyszeniem Skarb Malucha z siedzibą w Daszynie umowy: [1] z dnia 19 marca 2020 roku nr 35/2020 na powierzenie realizacji zadania publicznego pn. „Pozyskiwanie, magazynowanie i dystrybucja żywności dla najuboższych mieszkańców Gminy Daszyna z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym - FEAD”; [2] z dnia 16 lutego 2021 roku nr 27/2021 na powierzenie realizacji zadania publicznego pn. „Pozyskiwanie, magazynowanie i dystrybucja żywności dla najuboższych mieszkańców Gminy Daszyna z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym - FEAD”, nie zawierały kontrasygnaty Skarbnika Gminy, co stanowiło naruszenie art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.).

W zakresie wydatków osobowych

1. Obowiązujący od dnia 2 grudnia 2014 roku (wprowadzony zarządzeniem nr 86/2014 Wójta Gminy Daszyna z dnia 2 grudnia 2014 roku) do dnia 21 października 2021 roku (uchylony zarządzeniem nr 62/2021 Wójta Gminy Daszyna z dnia 5 października 2021 roku) wykaz stanowisk, wymagań kwalifikacyjnych na poszczególnych stanowiskach oraz poziomów wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego nie został dostosowany do załącznika nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936 ze zm.), w zakresie w jakim: [1] wykaz wskazywał stanowiska doradcy oraz asystenta – ww. rozporządzenie nie przewidywało możliwości zatrudnienia w urzędzie gminy pracowników samorządowych na takich stanowiskach; [2] wykaz ten nie przewidywał możliwości zatrudnienia na stanowisku inspektora osoby posiadającej wykształcenie średnie i 5-letni staż pracy; [3] wykaz wskazywał, iż na stanowiskach starszego archiwisty i archiwisty minimalną kategorią zaszeregowania była VII kategoria oraz do zatrudnienia na tych stanowiskach wymagane było posiadanie średniego wykształcenia bez stażu pracy. Natomiast rozporządzenie stanowiło, iż starszemu archiwistce przysługiwała co najmniej X kategoria zaszeregowania oraz do zatrudnienia na tym stanowisku było wymagane posiadanie wyższego wykształcenia bez stażu pracy albo średniego wykształcenia z 3-letnim stażem pracy, a archiwistce przysługiwała co najmniej IX kategoria zaszeregowania oraz do zatrudnienia na tym stanowisku było wymagane posiadanie wykształcenia średniego z 2-letnim stażem pracy.
2. Przyznane pismem Wójta Gminy z dnia 9 listopada 2021 roku wynagrodzenie Zastępcy Wójta zostało ustalone w oparciu o XVII grupę zaszeregowania oraz 7 stawkę dodatku funkcyjnego. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1960), zasada ustalania wynagrodzenia zasadniczego pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie powołania jest inna niż w przypadku zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, ponieważ brakuje tu grup zaszeregowania, a jedynie wskazuje się kwoty wynagrodzenia zasadniczego, które nie mogą przekraczać górnego limitu określonego w załączniku nr 2 do przedmiotowego rozporządzenia. W przypadku przyznawania dodatku funkcyjnego pracownikom samorządowym zatrudnionym na podstawie powołania również wskazuje się jego konkretną wysokość, która nie może przekraczać limitu określonego w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia. Nie wskazuje się wynikającej z regulaminu wynagradzania stawki dodatku funkcyjnego, ponieważ dodatek

ten dla pracowników zatrudnionych na podstawie powołania ma charakter obligatoryjny więc nie stosuje się postanowień regulaminu wynagradzania dotyczących stawek fakultatywnego dodatku funkcyjnego dla pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Wskazanie rodzaju stawki dodatku funkcyjnego nastąpiło także w pismach Wójta Gminy z dni: 14 stycznia 2020 roku, 13 lutego 2020 roku, 19 kwietnia 2021 roku, 9 listopada 2021 roku ustalających wynagrodzenie Skarbnika Gminy.

3. Umowa o pracę z dnia 6 lutego 2020 roku, na podstawie której zatrudniono pracownika na stanowisku Sekretarza Gminy nie wskazywała wg jakiej stawki został przyznany ww. pracownikowi dodatek funkcyjny. Sekretarz Gminy jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę, oznacza to, że jedynie może mu być przyznany dodatek funkcyjny, dlatego w angażu powinna być wyszczególniona, zgodna z obowiązującym w Urzędzie Gminy regulaminem wynagradzania, stawka tego dodatku.
4. Zawarta z pracownikiem w dniu 13 czerwca 2019 roku umowa o pracę, która została podpisana przez Wykonującego zadania i kompetencje Wójta Gminy, wskazywała XII kategorię wynagrodzenia zasadniczego, podczas gdy z załącznika nr 2 do zarządzenia nr 86/2014 Wójta Gminy Daszyna z dnia 2 grudnia 2014 roku wynikało, iż opiekunowi dzieci i młodzieży przysługuje wynagrodzenie zasadnicze ustalone wg kategorii I – VI.
5. Podpisane przez Wykonującego zadania i kompetencje Wójta Gminy porozumienie z dnia 4 listopada 2019 roku w zakresie zmian warunków pracy i płacy Zastępcy Kierownika nie wskazywało wynikającej z regulaminu wynagradzania kategorii przyznanego wynagrodzenia zasadniczego oraz stawki dodatku funkcyjnego. Ponadto obowiązujący wtedy wykaz stanowisk zawarty w załączniku nr 2 do ww. zarządzenia nie przewidywał stanowiska zastępcy kierownika referatu.
6. Rada Gminy Daszyna po ponownym wybraniu Zbigniewa Wojtery w dniu 4 listopada 2018 roku na Wójta Gminy Daszyna nie podjęła uchwały ustalającej jego wynagrodzenie. Zgodnie z art. 73 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1320 ze zm.) - stosunek pracy z wyboru rozwiązuje się z wygaśnięciem mandatu. Oznacza to, że stosunek pracy na podstawie wyboru jest stosunkiem pracy na czas określony, tj. na czas sprawowania mandatu. W przypadku ponownego wyboru tej samej osoby na stanowisko wójta nie dochodzi do przedłużenia dotychczasowego, lecz do nawiązania nowego stosunku pracy. Dlatego też konieczne jest ponowne ustalenie wysokości wynagrodzenia wójta. Podjęcie przez Radę Gminy Daszyna uchwały ustalającej wynagrodzenie Wójta Gminy Zbigniewa Wojtery nastąpiło dopiero w dniu 28 grudnia 2021 roku (uchwała nr XLVII/237/2021).
7. Stwierdzono, iż dodatki specjalne zostały przyznane pracownikom z naruszeniem art. 36 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych, zgodnie z którym - pracownikowi samorządowemu z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań może zostać przyznany dodatek specjalny. [1] Z pism Wójta Gminy z dni: 7 lutego 2020 roku, 26 stycznia 2021 roku i 6 kwietnia 2021 roku wynikało, że Wójt Gminy przyznał Zastępcy Wójta dodatek specjalny z powodu zwiększenia obowiązków służbowych związanych z kierowaniem Referatem Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej na okres od dnia 7 lutego 2020 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku. Natomiast z upoważnienia z dnia 7 lutego 2020 roku nr 6/U/2020 wynikało, że Wójt Gminy upoważnił Zastępcę do prowadzenia spraw w zakresie zapewniania sprawnego funkcjonowania referatu inwestycji

i gospodarki przestrzennej i warunków jego działania do czasu odwołania z funkcji Zastępcy Wójta Gminy Daszyna. Oznacza to, że kierowanie ww. Referatem, tak samo jak inne zadania przypisane Zastępcy, miało być przez niego stale, a nie okresowo wykonywane. Należy podkreślić, że dodatek specjalny jako stały składnik wynagrodzenia przysługiwał wyłącznie wójtowi, staroście oraz marszałkowi województwa, o czym stanowił art. 36 ust. 3 ustawy o pracownikach samorządowych; [2] Wójt Gminy pismami z dnia 14 stycznia 2020 roku i z dnia 4 stycznia 2021 roku przyznał Skarbnikowi Gminy dodatek specjalny na okresy od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku i od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku w związku z „okresowym zwiększeniem obowiązków służbowych związanych z wypłatą i rozliczeniem świadczeń z programu pomoc państwa w wychowywaniu dzieci >>500+<< oraz świadczeń rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej”. Dodatek ten został przyznany w wysokości 5% i 7% (łącznie 12%) wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego. Należy stwierdzić, że wskazany powyżej dodatek specjalny był świadczeniem stałym, ponieważ został przyznany w okresach po sobie następujących. Nie był więc on świadczeniem okresowym jak wymagał tego ustawodawca ustanawiając przepis z art. 36 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych; [3] Mariuszowi Gralewskiemu powołanemu na stanowisko Zastępcy Wójta, Wójt Gminy przyznał dodatek specjalny w wysokości 864,00 zł od dnia 1 lipca 2018 roku do dnia powrotu Wójta do pracy. Dodatek specjalny mógł być przyznany tylko z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań. Natomiast przedmiotowy angaż z dnia 24 maja 2018 roku nie wskazywał na czym ma polegać to okresowe zwiększenie obowiązków lub powierzenie dodatkowych zadań w ww. okresie.

8. Wskazane w protokole kontroli listy płac: 1) nie zawierały podpisów osób, które je sporządziły; 2) nie zostały zatwierdzone do wypłaty przez Wójta Gminy (Wykonującego zadania i kompetencje Wójta Gminy) albo osobę przez niego upoważnioną; 3) nie zawierały dat ich sprawdzenia pod względem merytorycznym; 4) nie zostały sprawdzone pod względem merytorycznym. Brak na listach płac podpisów osób, które je sporządziły stanowił naruszenie § 19 ust. 7 tiret pierwsze Instrukcji w sprawie obiegu dowodów księgowych Urzędu Gminy w Daszynie, wprowadzonej zarządzeniem nr 27/2003 Wójta Gminy Daszyna z dnia 29 grudnia 2003 roku w sprawie zasad rachunkowości w Urzędzie Gminy w Daszynie. Brak dokonywania kontroli merytorycznej list płac stanowił naruszenie § 8 ust. 1 Instrukcji w sprawie obiegu dowodów księgowych Urzędu Gminy w Daszynie. Wypłacanie wynagrodzeń pracownikom bez uprzedniego zatwierdzenia przez Wójta Gminy albo osobę przez niego upoważnioną środków do wypłaty stanowił naruszenie art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Z wykładni przepisu zamieszczonego w ww. artykule wynika, że wójt jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej w gminie. Oznacza to, że wójt jest dysponentem środków publicznych gminy, zatem konieczne jest dokonanie przez niego zatwierdzenia do wypłaty środków, które należy utożsamiać ze zleceniem przez niego wykonania danej operacji finansowej lub gospodarczej. Brak zatwierdzenia przez wójta środków do wypłaty oznacza, iż takiej wypłaty nie można zrealizować. Podpis skarbnika gminy na dokumencie księgowym świadczy o dokonaniu przez niego wstępnej kontroli, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, o czym wprost stanowi art. 54 ust. 3 tej ustawy. Skarbnik gminy może jedynie wykonywać zleczone przez wójta dyspozycje środkami pieniężnymi. Ponadto, niedokonywanie kontroli list płac pod względem merytorycznym i niezatwierdzanie ich przez Wójta Gminy świadczy o niezapewnieniu przez Wójta Gminy należytego funkcjonowania kontroli zarządczej, o której stanowił

art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w zakresie wypłat świadczeń ze stosunku pracy pracownikom Urzędu Gminy.

9. Pracownikom Urzędu Gminy wypłacono ekwiwalenty pieniężne za niewykorzystany urlop wypoczynkowy po ustaniu stosunku pracy. Ekwiwalent ten powinien być wypłacony w ostatnim dniu zatrudnienia, z tym dniem bowiem pracownik nabywa do niego prawo. Świadczenie to jest bowiem ściśle związane z faktem rozwiązania stosunku pracy. W tym dniu roszczenie pracownika o wypłatę tego świadczenia staje się wymagalne, a w konsekwencji powstaje prawo pracownika do jego wypłaty. Dlatego też ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy powinien być wypłacony już w dniu rozwiązania stosunku pracy. Termin wypłaty ekwiwalentu na ostatni dzień zatrudnienia potwierdził w swoich wyrokach Sąd Najwyższy: [1] w wyroku z dnia 5 grudnia 1996 roku (sygn. I PKN 34/96) Sąd stwierdził, że roszczenie o ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop, bez względu na to, czy chodzi o urlop bieżący, czy też zaległy, staje się wymagalne w dniu rozwiązania stosunku pracy; [2] w wyroku z dnia 15 października 1976 roku (sygn. I PRN 71/76) Sąd Najwyższy uznał, że pracownik nabywa prawo do ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop w dacie rozwiązania stosunku pracy; [3] w wyroku z dnia 29 marca 2001 roku (sygn. I PKN 336/00) Sąd Najwyższy stwierdził, że wraz z dniem rozwiązania stosunku pracy prawo pracownika do urlopu wypoczynkowego w naturze przekształca się w prawo do ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop. W tym samym dniu rozpoczyna bieg termin przedawnienia roszczenia o ekwiwalent pieniężny za niewykorzystane w naturze, a nieprzedawnione urlopy wypoczynkowe. Niedotrzymanie przez pracodawcę terminu wypłaty ekwiwalentu powoduje konieczność wypłacenia także odsetek za opóźnienie - zgodnie z art. 481 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1740 ze zm.) w związku z art. 300 ustawy Kodeks pracy. Odsetki takie należą się pracownikowi za cały czas opóźnienia, niezależnie od faktu, czy pracownik poniósł szkody i także wówczas, jeżeli opóźnienie było następstwem okoliczności, za które pracodawca nie ponosi odpowiedzialności.
10. Niewykorzystany urlop wypoczynkowy przez: [1] Skarbnika Gminy wynosił 76 dni (608 h : 8h); [2] Sekretarza Gminy wynosił 65 dni (520 h : 8 h); [3] Inspektora wynosił 67 dni (536 h : 8 h). Zgodnie z art. 154 § 1 pkt 2 i § 3 ustawy Kodeks pracy w zw. z art. 43 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych, jeżeli pracownik jest zatrudniony przez co najmniej 10 lat, to wymiar urlopu wypoczynkowego w danym roku kalendarzowym wynosi 26 dni. Natomiast zgodnie z art. 153 § 2 Kodeksu pracy, prawo do kolejnych urlopów pracownik nabywa w każdym następnym roku kalendarzowym. Oznacza to, że w przypadku: [1] Skarbnika Gminy - niewykorzystany urlop wypoczynkowy w 2019 roku wynosił 50 dni [76 dni – 26 dni (urlop nabyty w 2019 roku)], co oznaczało, że w 2018 roku niewykorzystany urlop za 2017 rok wynosił 24 dni [50 dni – 26 dni (urlop nabyty w 2018 roku)]; [2] Sekretarza Gminy - niewykorzystany urlop wypoczynkowy w 2019 roku wynosił 39 dni [65 dni – 26 dni (urlop nabyty w 2019 roku)], co oznaczało, że w 2018 roku niewykorzystany urlop za 2017 rok wynosił 13 dni [39 dni – 26 dni (urlop nabyty w 2018 roku)]; [3] inspektora - niewykorzystany urlop wypoczynkowy w 2019 roku wynosił 41 dni [67 – 26 (urlop nabyty w 2019 roku)], co oznaczało, że w 2018 roku niewykorzystany urlop za 2017 rok wynosił 15 dni [41 dni – 26 dni (urlop nabyty w 2018 rok)]. Powyższe stanowiło zatem naruszenie art. 161 Kodeksu pracy, zgodnie z którym - pracodawca jest obowiązany udzielić pracownikowi urlopu w tym roku kalendarzowym, w którym pracownik uzyskał do niego prawo oraz art. 168 Kodeksu pracy,

w myśl którego urlopu niewykorzystanego w terminie ustalonym w planie urlopów bądź w porozumieniu z pracownikiem, należy pracownikowi udzielić najpóźniej do 30 września następnego roku kalendarzowego.

11. W przypadku wskazanych w protokole list wypłat diet na rzecz radnych, sprawdzenie pod względem merytorycznym oraz formalnym i rachunkowym zostało dokonane przed posiedzeniami Rady/komisji. Takie kontrole ww. dokumentów księgowych nie mogą być dokonywane przed posiedzeniem Rady/komisji, ponieważ to udział radnego w danym posiedzeniu Rady/komisji aktualizuje jego uprawnienie do diety. Wobec czego to dopiero po posiedzeniu komisji/Rady możliwe jest sprawdzenie podpisów radnych na liście obecności oraz sprawdzenie prawidłowości wysokości przysługujących im kwot diet.
12. Stwierdzono, iż lista wypłaconych diet członkom Komisji Rewizyjnej za udział w posiedzeniu w dniu 12 marca 2020 roku została skontrolowana przez Skarbnika Gminy i zatwierdzona do wypłaty przez Wójta Gminy przed dniem posiedzenia komisji, czyli wtedy kiedy nie było jeszcze wiadomo, który z radnych wziął udział w posiedzeniu tej Komisji. Wobec czego ww. lista została zatwierdzona do wypłaty w dniu, w którym diety radnym nie przysługiwały.
13. Lista wypłaconych diet członkom Komisji Socjalno-Bytowej za udział w posiedzeniu w dniu 8 października 2020 roku nie została zatwierdzona do wypłaty przez Wójta Gminy albo osobę przez niego upoważnioną. Jak wynika z wykładni przepisu z art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, wójt jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej w gminie. Oznacza to, że wójt jest dysponentem środków publicznych gminy, zatem konieczne jest dokonanie przez niego zatwierdzenia do wypłaty środków, które należy utożsamiać ze zleceniem przez niego wykonania danej operacji finansowej lub gospodarczej. Brak zatwierdzenia do wypłaty dowodu księgowego przez wójta oznacza, iż takiej wypłaty nie można zrealizować.
14. Listy płac diet sołtysów [1] nie zawierały podpisów osób, które je sporządziły, co było niezgodne z § 19 ust. 7 tiret pierwsze Instrukcji w sprawie obiegu dowodów księgowych Urzędu Gminy w Daszynie wprowadzonej zarządzeniem nr 27/2003 Wójta Gminy Daszyna z dnia 29 grudnia 2003 roku; [2] listy płac diet za marzec, październik i grudzień 2020 roku nie zawierały dat ich sprawdzenia pod względem merytorycznym oraz nie zostały zatwierdzone do wypłaty przez Wójta Gminy albo upoważnioną przez niego osobę.

W zakresie wydatków na wypłatę wynagrodzeń z tytułu zawartych umów cywilnoprawnych w latach 2019-2021

1. Umowy zawarte z osobą fizyczną z dnia 2 stycznia, 4 maja, 3 sierpnia i 31 sierpnia 2020 roku oraz z dnia 15 kwietnia, 11 października i 30 listopada 2021 roku dotyczące m.in. przygotowywania przez ww. osobę zleconych pism nie zawierały kontrasygnaty Skarbnika Gminy, o której stanowi art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.
2. Wystawione przez osobę fizyczną rachunki wskazywały, że są one za wykonanie prac związanych z przygotowaniem zleconych pism i uczestnictwo w spotkaniach, bez określenia jakie konkretne pisma zostały przez zleceniobiorcę sporządzone i w jakich konkretnych spotkaniach wziął on udział. Ponadto, uczestnictwo w spotkaniach było przedmiotem wyłącznie umowy z dnia 2 stycznia 2021 roku, natomiast rachunki dotyczące pozostałych umów również wskazywały, że zleceniobiorca brał udział w spotkaniach. Oprócz raportu o stanie gminy nie przedłożono innych dokumentów, np. projektów zarządzeń, projektów uchwał, czy też projektów przygotowanych przez

zleceniobiorcę pism, które potwierdzałyby wykonywanie przez ww. osobę czynności określonych w przedmiotowych umowach, jak również dokumentów potwierdzających udział zleceniobiorcy w konkretnych spotkaniach (np. list obecności).

3. Listy płac wynagrodzeń za marzec, czerwiec, wrzesień, październik 2020 roku oraz za maj 2021 roku nie zawierały podpisów osób, które je sporządziły, co było sprzeczne z § 19 ust. 7 tiret pierwsze Instrukcji w sprawie obiegu dowodów księgowych Urzędu Gminy w Daszynie wprowadzonej zarządzeniem nr 27/2003 Wójta Gminy Daszyna z dnia 29 grudnia 2003 roku. Ponadto, wszystkie listy płac z wyjątkiem tych za grudzień 2021 roku nie zawierały dat ich sprawdzenia pod względem merytorycznym.

W zakresie dotacji na rzecz szkół i przedszkoli publicznych i niepublicznych

1. W dniu 29 stycznia 2021 roku Gmina Daszyna reprezentowaną przez Wójta Gminy Zbigniewa Wojterę zawarła umowę nr 21/2021 ze Stowarzyszeniem Skarb Malucha w Daszynie prowadzącym punkt przedszkolny w Daszynie 32. Umowa zawarta została na czas określony od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku. Roczna wysokość dotacji ustalona została w kwocie 55.088,64 zł. Na podstawie ww. umowy udzielono dotacji ww. podmiotowi, o której stanowi art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych (tekst jednolity Dz.U z 2021 r., poz. 1930 ze zm.). W dniu 25 października 2021 roku zawarto aneks nr 1/2021 do umowy nr 21/2021 z dnia 29 stycznia 2021 roku, którym zwiększono kwotę dotacji dla Stowarzyszenia Skarb Malucha w Daszynie do wysokości 63.562,60 zł.

W zakresie aktualizacji kwoty dotacji w październiku 2021 roku stwierdzono, iż statystyczna liczba uczniów została ustalona w zaokrągleniu do jedności: $[(89 \text{ dzieci} \times 2/3) + (97 \text{ dzieci} \times 1/3) \approx 59 + 32 \approx 91]$, co stanowiło naruszenie art. 11 ust. 3 w zw. z art. 44 ust. 3 pkt 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Zgodnie ze wskazanymi przepisami, w przypadku październikowej aktualizacji statystycznej liczby uczniów, liczbę tę ustala się w zaokrągleniu do wartości setnych. Zaktualizowana statystyczna liczba uczniów powinna więc wynosić: $(89 \text{ dzieci} \times 2/3) + (97 \text{ dzieci} \times 1/3) = 59,33 + 32,33 = 91,66$ dzieci. Zaktualizowana podstawowa kwota dotacji przy zastosowaniu prawidłowo ustalonej statystycznej liczby uczniów powinna wynosić: $807.121,81 \text{ zł} : 91,66 \text{ dzieci} = 8.805,61 \text{ zł}$. Zaktualizowana kwota dotacji na jedno dziecko powinna wynosić $[(8.805,61 \text{ zł} \times 40\%) : 12 \text{ miesięcy} = 3.522,24 \text{ zł} : 12 \text{ miesięcy} = 293,52 \text{ zł}$. W związku z powyższym miesięczna kwota dotacji na jedno dziecko została zawyżona o 2,12 zł (295,64 zł – 293,52 zł).

2. Dokonano obliczenia kwoty dotacji za listopad i grudzień 2021 roku niezgodnie z zasadami wynikającymi z treści art. 43 ust. 4 i 5 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Zaktualizowaną miesięczną kwotę dotacji (295,64 zł) pomnożono przez ilość uczniów przedszkola w miesiącach styczeń–październik 2021 roku (179), co dało kwotę 52.919,56 zł. Następnie wynik ten pomniejszono o 45.627,10 zł, czyli kwotę stanowiącą iloczyn miesięcznej kwoty dotacji na jedno dziecko jaka obowiązywała przed drugą aktualizacją (254,90 zł) i ilości uczniów przedszkola w miesiącach styczeń–październik 2021 roku (179). Otrzymana kwota 7.292,46 zł (52.919,56 – 45.627,10)

została uznana za niedopłatę i następnie podzielono ją przez 2 miesiące, co dało kwotę dopłaty za listopad 2021 roku w wysokości 3.646,23 zł oraz kwotę dopłaty za grudzień 2021 roku w wysokości 3.646,23 zł. Do tych kwot dopłat doliczono kwotę 5.321,52 zł [295,64 zł (zaktualizowana miesięczna kwota dotacji) x 18 (ilość uczniów w listopadzie 2021 roku)] oraz kwotę 5.321,52 zł [295,64 zł (zaktualizowana miesięczna kwota dotacji) x 18 (ilość uczniów w grudniu 2021 roku)]. W wyniku powyższych działań, dotacje za listopad i grudzień 2021 roku wynosiły po 8.967,75 zł (3.646,23 zł + 5.321,52 zł). W wyniku wyrównania kwot dotacji za miesiące styczeń-październik 2021 roku, dotacja na jedno dziecko za listopad i grudzień 2021 roku wynosiła po 498,21 zł (8.967,75 : 18), co stanowiło przekroczenie stawki dotacji wynoszącej 50% średniej arytmetycznej części dotacji przekazanej na dziecko od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania drugiej aktualizacji, tj. od stycznia do października 2021 roku (stawka dotacji na jedno dziecko obowiązująca w miesiącu obowiązywania drugiej aktualizacji w kwocie 498,21 zł stanowiła 195,45% stawki dotacji na jedno dziecko obowiązującej przed pierwszym dniem obowiązywania drugiej aktualizacji w kwocie 254,90 zł). Przepis art. 43 ust. 4 ustawy wskazuje, iż dotacja przekazywana jest na dziecko. Zatem, po dokonaniu aktualizacji dotacji (zarówno pierwszej, jak i drugiej) powinno uwzględnić się nową kwotę dotacji przemnożoną przez liczbę wychowanków przedszkola w tym miesiącu, tj. w przypadku pierwszej aktualizacji, obowiązującej w 2021 roku od kwietnia, dzieci zgłoszone w kwietniu, zaś w zakresie drugiej aktualizacji obowiązującej od listopada – dzieci zgłoszone w listopadzie. Nowa kwota dotacji na jedno dziecko (ucznia) obowiązywała od 1 kwietnia (pierwsza aktualizacja) i od 1 listopada (druga aktualizacja). Ponadto, zgodnie z art. 43 ust. 4 i 5 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych - jeżeli wysokość dotacji uległa zmianie, suma kolejnych przekazywanych części dotacji na wychowanka począwszy od pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, stanowi różnicę pomiędzy wysokością dotacji według stanu na pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, a sumą części dotacji przekazanych na ucznia od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji. W przypadku wyrównywania kwoty dotacji, zgodnie z ust. 4, średnia arytmetyczna kolejnych przekazywanych części dotacji odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka lub uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, począwszy od pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, może zwiększyć się maksymalnie o 50% albo zmniejszyć się maksymalnie o 25% średniej arytmetycznej części dotacji przekazanych od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji.

Zatem, w listopadzie i grudniu 2021 roku, zgodnie z drugą aktualizacją, dotacja powinna zostać przekazana w łącznej wysokości 973,24 zł, tj. wg stawki 486,62 zł (różnica pomiędzy roczną dotacją na jedno dziecko 3.522,24 zł, a sumą jaka powinna zostać wypłacona w miesiącach I-X/2021 wynoszącą 2.549,00 zł). Przy czym, uwzględniając art. 43 ust. 5 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, kwota ta nie mogła wzrosnąć więcej niż 50% średniej arytmetycznej dotacji przekazanej w miesiącach I-X/2021 wynoszącej 254,90 zł [(764,70 + 1.784,30) : 10 = 2.549,00 : 10 = 254,90]. Wobec powyższego dotacja na dziecko w listopadzie i grudniu powinna zostać wypłacona wg stawki 382,35 zł (254,90 x 50% = 254,90 zł + 127,45 = 382,35 zł). Tym samym dotacja roczna na jedno dziecko w 2021 roku powinna wynosić 3.313,70 zł (2.549,00 zł za okres I-X/2021 + 382,35 zł za XI/2021 +

382,35 za XII/2021). Gmina Daszyna powinna przekazać Stowarzyszeniu w 2021 roku dotację w wysokości 59.391,70 zł. Natomiast faktycznie Gmina przekazała kwotę 63.562,60 zł. W związku z czym dokonano nadpłaty łącznej kwoty dotacji w wysokości 4.170,90 zł.

3. Kwota dotacji za styczeń 2021 roku została wypłacona w dniu 29 stycznia 2021 roku, co stanowiło naruszenie art. 34 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Zgodnie z tym przepisem, dotacje są przekazywane na rachunek bankowy dotowanego w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca, z tym że części za styczeń i za grudzień są przekazywane w terminie odpowiednio do dnia 20 stycznia oraz do dnia 15 grudnia roku budżetowego.

W zakresie udzielania zamówień publicznych i realizacji inwestycji

Uzbrojenie terenów inwestycyjnych – SUW Koryta

1. W dniu 28 lutego 2020 roku Gmina Daszyna zawarła umowę zlecenie nr 31/2020 z Radosławem Wejdnerem, prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą PUH PROTART Radosław Wejdner, na pełnienie funkcji Inżyniera kontraktu przy realizacji inwestycji pn. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych – SUW Koryta, w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia 30 kwietnia 2021 roku, za wynagrodzeniem w kwocie 46.125,00 zł. W umowie wskazano, że wynagrodzenie będzie płatne w równych ratach miesięcznych w okresie od marca do grudnia 2020 roku. Tym samym Gmina Daszyna wypłaciła Inżynierowi kontraktu całość wynagrodzenia przed zakończeniem realizacji inwestycji (protokół odbioru inwestycji z dnia 18 marca 2021 roku).

Podobną konstrukcję miały umowy zawierane przy realizacji inwestycji pn. Pasywny budynek laboratorium biomasy: [1] w dniu 7 stycznia 2021 roku Gmina Daszyna zawarła umowę zlecenie nr 6/2021 z Radosławem Wejdnerem, prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą PUH PROTART Radosław Wejdner, na pełnienie funkcji Inżyniera kontraktu, za wynagrodzeniem w kwocie 30.996,00 zł. Okres obowiązywania umowy: od daty zawarcia do dnia 30 czerwca 2021 roku. W umowie zapisano, że wynagrodzenie będzie płatne w okresie od stycznia do czerwca 2021 roku. Gmina Daszyna wypłaciła Inżynierowi kontraktu całość wynagrodzenia przed zakończeniem realizacji inwestycji (protokół odbioru inwestycji z dnia 1 lutego 2022 roku); [2] w dniu 13 stycznia 2021 roku Gmina Daszyna zawarła umowę nr 13/2021 z Arturem Goleniowskim, prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą ARGO Artur Goleniowski, na realizację nadzoru inwestorskiego przy realizacji przedmiotowej inwestycji za wynagrodzeniem w kwocie 38.007 zł. Okres obowiązywania umowy: od daty wprowadzenia wykonawcy na budowę do dnia 30 czerwca 2021 roku. W umowie zapisano, że wynagrodzenie będzie płatne w okresie od stycznia do czerwca 2021 roku. Gmina Daszyna wypłaciła inspektorowi nadzoru całość wynagrodzenia przed zakończeniem realizacji inwestycji (protokół odbioru inwestycji z dnia 1 lutego 2022 roku).

Zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,

optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. W ocenie Izby realizacja tej zasady w praktyce oznacza proporcjonalną wypłatę wynagrodzenia w miarę postępu realizacji danej umowy, by w pełni zabezpieczyć interes prawny Gminy Daszyna. Wprawdzie w ramach realizacji ww. umów Gmina Daszyna nie poniosła szkody, nie jest wykluczone, że powyższa praktyka będzie dotyczyć każdej następnej umowy. Przykładowo, w przypadku śmierci przedsiębiorcy, któremu wynagrodzenie wypłacono w całości przed terminem realizacji umowy, kontrolowana jednostka musiałaby występować na drogę sądową, by odzyskać środki za prace, które nie zostały wykonane.

2. W dniu 10 lutego 2020 roku Gmina Daszyna wszczęła postępowanie pn. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych – SUW Koryta. W przetargu oferty złożyły trzy podmioty: [1] PI SAN-SYSTEM sp. z o.o. (19-400 Olecko, ul. Mazurska 30A), cena ofertowa – 8.865.749,66 zł; [2] INSTALCOMPACT sp. z o.o. (62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Wierzbowa 23), cena ofertowa – 6.113.100,00 zł; [3] INŻYNIERIA RZESZÓW S.A. (35-082 Rzeszów, ul. Podkarpacka 59A), cena ofertowa – 9.836.310,00 zł. Wszyscy wykonawcy zaoferowali długość gwarancji wynoszącą 72 miesiące. Pismem z dnia 27 marca 2020 roku, podpisanym przez Wójta Gminy Daszyna Zbigniewa Wojterę, poinformowano wykonawców o wyborze najkorzystniejszej oferty – INSTALCOMPACT sp. z o.o.

Zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia (SIWZ), rozdział 10, warunkiem udziału w postępowaniu było posiadanie doświadczenia zawodowego: *„Przez co Zamawiający rozumie, w okresie ostatnich 5 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie – wykonanie minimum jednej roboty budowlanej, polegającej na budowie, przebudowie lub rozbudowie (w rozumieniu Prawa Budowlanego) obiektu gospodarki wodno-ściekowej (typu SUW, oczyszczalnia ścieków) dopuszczonego do użytkowania, o minimalnej wydajności 100 m³/h, przy czym wskazana robota budowlana musi być zakończona, tj. dla której podpisano protokół odbioru robót lub dokument równoważny, świadczący o zakończeniu realizacji zamówienia, z załączeniem dowodów określających, czy te roboty budowlane zostały wykonane należycie, w szczególności informacje o tym, czy roboty zostały wykonane zgodnie z przepisami prawa budowlanego i prawidłowo ukończone, przy czym dowodami, o których mowa, są referencje bądź inne dokumenty wystawione przez podmiot, na rzecz którego roboty budowlane były wykonywane, a jeżeli z uzasadnionej przyczyny o obiektywnym charakterze wykonawca nie jest w stanie uzyskać tych dokumentów – inne dokumenty.”*

INSTALCOMPACT sp. z o.o. w powyższym zakresie wykazał zadanie pn. Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Piszcu. Załączono m.in. referencje z dnia 27 kwietnia 2018 roku wystawione przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. Z dokumentu wynikało, że przedmiotowe zadanie zostało zrealizowane w ramach konsorcjum ww. Spółki z Przedsiębiorstwem Inżynieryjno-Budowlanym PRZEM-GRI sp. z o.o.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi podziela pogląd wyrażony w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 1 lutego 2018 roku (II GSK 4133/17). Iż: *„(...) w ramach zespołu podmiotów tworzących konsorcjum każdy z nich ma inny zasób doświadczenia i wiedzy gdyż realizuje swoje zadania na różnych odcinkach i z różnym zaangażowaniem. Wykonanie zadania przez konsorcjum nie jest faktycznym wykonaniem zadania przez danego wykonawcę. (...) Każdy z wykonawców w ramach konsorcjum realizuje przypisane mu zadania, nabywając doświadczenie w tym zakresie, a nie w zakresie zadań realizowanych przez innych wykonawców. (...) doświadczenie*

wykonawcy należy postrzegać w kategoriach faktycznych a nie prawnych. Powyższe wynika z istoty art. 22 ust. 1 pkt 2 p.z.p. Warunek udziału w postępowaniu o wykonanie zamówienia publicznego, dotyczący doświadczenia, o którym mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2 p.z.p. odnosi się do rzeczywistego zrealizowania przez wykonawcę części lub całości zamówienia, a nie skutków prawnych powiązań wynikających z wcześniej zawartych przez wykonawcę umów. (...) że fakt, iż wykonawca działał w ramach konsorcjum i pozytywnie oceniono wykonanie zadania przez konsorcjum, nie determinuje przyjęcia za właściwe założenia, że wykonawca wykonał swoje zadanie prawidłowo z dochowaniem zasad należytej staranności. Pozytywna ocena wykonania powierzonego zadania przez konsorcjum nie jest równoznaczna z przyjęciem, że każdy podmiot działający w ramach konsorcjum w taki sam, prawidłowy sposób zrealizował swoje zadanie. W związku z tym istnienie odpowiedzialności solidarnej konsorcjantów za wykonanie zamówienia, wynikające z art. 141 p.z.p. nie pociąga za sobą konsekwencji w postaci dopuszczalności powoływania się przez jednego członka konsorcjum na doświadczenie zdobyte przez innego konsorcjanta w trakcie wykonywania wspólnego zamówienia, a więc uprawnienia do legitymowania się pełnym doświadczeniem wynikającym z wykonanego przez konsorcjum zamówienia. Podobne stanowisko wyraził Prezes Urzędu Zamówień Publicznych w opinii z dnia 4 maja 2009 r., gdzie podkreślił, że członek konsorcjum nabywa wyłącznie doświadczenie związane z wykonaniem prac jakie wykonywał samodzielnie albo przy pomocy podwykonawców, nie nabywa jednak doświadczenia odnośnie do prac wykonanych przez innych konsorcjantów. Przyjęcie odmiennego stanowiska za właściwe wiąże się z aprobowaniem fikcji opartej na założeniu, że pomimo wykonania np. 1% zamówienia nabywa się doświadczenie odnoszące się do pełnego zakresu jego realizacji”.

Gmina Daszyna nie podjęła działań w celu ustalenia faktycznego udziału INSTALCOMPACT sp. z o.o. w realizacji inwestycji pn. Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Pieszku, wykonanej w ramach konsorcjum z PRZEM-GRI sp. z o.o. - w trybie art. 26 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 ze zm.). W konsekwencji uznać należy, że wykonawca INSTALCOMPACT sp. z o.o. nie wykazał spełnienia warunków udziału w postępowaniu i podlegał wykluczeniu na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 12 ww. ustawy.

W dniu 21 czerwca 2022 roku Wójt Gminy Daszyna Zbigniew Wojtera złożył dodatkowe wyjaśnienia: „Nie zgadzamy się ze stanowiskiem zawartym w protokole z kontroli kompleksowej z uwagi na to, że roboty przedstawione przez Instalcompact Sp. z o.o. w ramach spełnienia warunku udziału w postępowaniu w zakresie posiadania doświadczenia zawodowego zostały wykonane wyłącznie przez Instalcompact Sp. z o.o. świadczy o tym, załączony do oferty protokół odbioru końcowego, który został spisany wyłącznie z firmą Instalcompact Sp. z o.o. (pkt 1 protokołu – w załączeniu). W protokole Wykonawcą w całości robót w wysokości 4.356.660 zł brutto jest Instalcompact Sp. z o.o. Dla Zamawiającego protokół odbioru końcowego jako część umowy z Wykonawcą jest dokumentem priorytetowym i świadczy o faktycznym wykonaniu robót przez firmę Instalcompact Sp. z o.o. W załączonych referencjach Przedsiębiorstwo inżynieryjno-Budowlane PRZEM-GRI wskazane zostało jako Konsorcjant, które w rzeczywistości nie wykonywało robót budowlanych.”

Odnosząc się do ww. wyjaśnień kontrolujący wskazali, że Gmina Daszyna posiadając dwa dokumenty, tj. protokół odbioru z dnia 23 stycznia 2018 roku oraz referencje z dnia 27 kwietnia 2018 roku, z których wynikają rozbieżne

informacje w zakresie podmiotów realizujących zamówienie pn. Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Pisz, powinna podjąć czynności w celu wyjaśnienia sprawy. Inspektorom kontroli nie przedłożono dowodów, że zamawiający poczynił starania celem ustalenia stanu faktycznego, np. poprzez pozyskanie umowy nr 21/2017 z dnia 20 czerwca 2017 roku.

Ponadto, także PRZEM-GRI sp. z o.o. na swojej stronie internetowej wykazuje się realizacją przedmiotowej inwestycji³⁵.

Po zakończeniu kontroli, w dniu 26 lipca 2022 roku, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o. o. w Pisz (12-200 Pisz, Tęczowa 2), przekazało Izbie skan umowy nr 21/2017 z dnia 20 czerwca 2017 roku. Umowa została zawarta z INSTALCOMPACT sp. z o.o. oraz Przedsiębiorstwem Inżynieryjno-Budowlanym PRZEM-GRI sp. z o.o.

3. W dniu 15 kwietnia 2020 roku Gmina Daszyna zawarła umowę nr 42/2020 z INSTALCOMPACT sp. z o.o. na realizację inwestycji za wynagrodzeniem w kwocie 6.113.100,00 zł, z terminem realizacji do dnia 31 grudnia 2020 roku. Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie gwarancji ubezpieczeniowej nr 280000173183 wystawionej w dniu 8 kwietnia 2020 roku. Wyciąg z treści gwarancji:

„1. (...) ERGO HESTIA Spółka Akcyjna (...), gwarantuje Beneficjentowi nieodwołalnie i bezwarunkowo, na zasadach przewidzianych w niniejszej gwarancji, zapłatę za powstałe w okresie ważności gwarancji, zobowiązania Zobowiązanego, wynikające z umowy z wyłączeniem kar umownych i odsetek, 1) do wysokości 305.655,00 PLN (...) w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy, przy czym kwota gwarancji ulega zmniejszeniu w miarę wykonywania przedmiotu umowy, 2) oraz do wysokości: 91.696,50 PLN (...) w przypadku nieusunięcia lub nienależytego usunięcia przez Zobowiązanego wad lub usterek powstałych w przedmiocie umowy (...).

3. Niniejsza gwarancja jest ważna: 1) od dnia zawarcia umowy do dnia dokonania odbioru przedmiotu umowy, potwierdzonego protokołem odbioru stwierdzającym należyte wykonanie przedmiotu umowy, nie dłużej jednak niż do dnia 30.03.2021r. – w zakresie roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy, oraz 2) od dnia dokonania odbioru przedmiotu umowy, potwierdzonego protokołem odbioru stwierdzającym należyte wykonanie umowy, do dnia 15.03.2027r.³⁶ – w zakresie roszczeń z tytułu nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad lub usterek powstałych w przedmiocie umowy (...).

6. Wyplata z tytułu niniejszej gwarancji nastąpi na pierwsze pisemne żądanie zapłaty zawierające kwotę roszczenia, pod warunkiem dostarczenia Gwarantowi następujących dokumentów: 1) w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy: a) dokumenty potwierdzające, że osoby, które podpisały żądanie zapłaty w imieniu Beneficjenta uprawnione są do jego reprezentowania, b) oświadczenie, że żądana kwota jest bezsporna i należna z tytułu Gwarancji w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu umowy przez Zobowiązanego, c) szczegółowy wykaz niewykonanych lub nienależycie wykonanych robót objętych przedmiotem umowy wraz z określeniem ich wartości, d) kopie obustronnie podpisanych

³⁵ <http://przem-gri.pl/portfolio-item/stacje-uzdatniania-wody/> (dostęp w dniu 27 czerwca 2022 roku).

³⁶ Aneks nr 1 do gwarancji z dnia 28 kwietnia 2021 roku przedłużono termin obowiązywania gwarancji w powyższym zakresie do dnia 1 kwietnia 2027 roku.

protokołów odbioru lub faktur rozliczeniowych, potwierdzających zasadność i kwotę roszczenia, a w przypadku braku tych dokumentów opinia biegłego sądowego określająca zakres niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy wraz z podaniem jego wartości (...).”

Zgodnie z art. 147 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamawiający mógł żądać od wykonawcy zabezpieczenia należytego wykonania umowy, które służyło pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. Zabezpieczenie mogło być wnoszone według wyboru wykonawcy w jednej lub w kilku następujących formach: [1] pieniądzu; [2] poręczeniach bankowych lub poręczeniach spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, z tym że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym; [3] gwarancjach bankowych; [4] gwarancjach ubezpieczeniowych; [5] poręczeniach udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (art. 148 ust. 1 ustawy). Za zgodą zamawiającego zabezpieczenie mogło być wnoszone także w inny sposób wskazany w art. 148 ust. 2 ustawy (w przedmiotowym postępowaniu taka zgoda nie została wyrażona).

Powołana ustawa w art. 147 ust. 2 zdefiniowała jedynie cel jaki pełni zabezpieczenie należytego wykonania umowy, tj. zabezpieczenie służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. Zabezpieczenie pełni zatem funkcję kaucji umożliwiającej zamawiającemu pokrycie roszczeń z kwoty zabezpieczenia bez konieczności wykorzystywania procedur sądowych. Gwarancja ma być bezwarunkowa, tj. gwarant nie może wymagać spełnienia dodatkowych warunków ze strony beneficjenta, aby doszło do wypłaty z gwarancji – gwarancja ma stanowić substytut pieniądza.

W doktrynie podkreśla się, że zabezpieczenie ma służyć w szczególności pokryciu następujących roszczeń o zapłatę: [1] odszkodowania z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (art. 471 ustawy Kodeks cywilny); [2] odszkodowania z tytułu zwłoki w wykonaniu umowy wzajemnej (art. 491 § 1 ww. ustawy); [3] odszkodowania z tytułu niemożności świadczenia, za którą wykonawca ponosi odpowiedzialność (art. 493 § 1 ww. ustawy); [4] odszkodowania z tytułu szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania z umowy wzajemnej (art. 494 ww. ustawy); [5] kary umownej (art. 483 § 1 ww. ustawy). W przedmiotowej gwarancji roszczenia z tytułu kar umownych zostały wyłączone. W §7 ust. 5 umowy nr 42/2020 zawartej w dniu 15 kwietnia 2020 roku między Gminą Daszyna a INSTALCOMPACT sp. z o. o. znajduje się następujący zapis: „Zabezpieczenie może zostać wykorzystane na: a) zastępcze wykonanie umowy w przypadkach, w których umowa dopuszcza takie wykonanie; b) pokrycie należności z tytułu kar umownych i odszkodowań; c) pokrycie innych szkód wyrządzonych Zamawiającemu przez Wykonawcę bądź osoby za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność; d) należności z tytułu rękojmi”.

Zgodnie z art. 151 ust. 1 powoływanej ustawy, zamawiający zwracał zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane, zatem zapis gwarancji, iż kwota gwarancji ulega zmniejszeniu w miarę wykonywania przedmiotu umowy, naruszał dyspozycję ww. przepisu³⁷. W §7 ust. 6 powoływanej umowy zawarto

³⁷ W okresie od dnia 1 lipca 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku obowiązywał art. 15 vb ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (tekst jednolity Dz.U. z 2021r. poz. 2095 ze zm.), zgodnie z którym zamawiający mógł dokonać częściowego

zapis: „Zabezpieczenie w odpowiedniej wysokości powinno być utrzymane przez cały okres realizacji umowy łącznie z okresem rękojmi”.

Termin ważności gwarancji w zakresie niewykonania lub nienależytego wykonania umowy upływał z dniem 30 marca 2021 roku. Termin realizacji zadania, zgodnie z §2 ust. 1 umowy – 31 marca 2021 roku.

Przytoczone zapisy gwarancji, w szczególności warunek bezsporności roszczenia, w praktyce uniemożliwia zamawiającemu skorzystanie z tej gwarancji. W sytuacji złożenia przez zamawiającego oświadczenia o bezsporności co do kwoty roszczenia i zakwestionowaniu tego oświadczenia przez zobowiązanego (wykonawcę), Gmina nie tylko nie uzyskaby żadnych środków z gwarancji, ale mogłaby zostać pociągnięta do odpowiedzialności z tytułu poświadczenia nieprawdy lub próby wyłudzenia środków finansowych od gwaranta. Sytuacje związane z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy mogą mieć charakter sporny.

Pozostałe warunki również w praktyce utrudniają zaspokojenie roszczeń z gwarancji. Zamawiający w specyfikacji istotnych warunków zamówienia zawarł następujący zapis (rozdział 20 punkt 11 lit. e): „Jeżeli zabezpieczenie wniesiono w postaci gwarancji, gwarancja powinna być sporządzona zgodnie z obowiązującym prawem i winna zawierać (...) zobowiązanie (...) bezwarunkowego i nieodwołalnego wypłacenia Zamawiającemu wymaganej kwoty po otrzymaniu pierwszego pisemnego żądania, bez konieczności jego uzasadniania (...)”;

Mając na uwadze powyższe ustalenia, takie zapisy gwarancji winny zostać zakwestionowane przez zamawiającego, jako naruszające przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych oraz interes prawny Gminy Daszyna.

Pozostałe ustalenia

W wyniku kontroli wnoszenia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w formie niepieniężnej, stwierdzono ponadto nieprawidłowości dotyczące nw. gwarancji

Lp.	Nr gwarancji, data wystawienia, nazwa gwaranta, okres ważności oraz nazwa zobowiązanego	Suma gwarancyjna (zł)	Nr i data zawarcia umowy. Nazwa zadania
1.	32GG10/0626/20/0005 z dn. 26.05.2020 r. INTERRISK TU S.A. VIG 26.05.2020 – 30.09.2020 GRUMIX sp. z o.o. sp. k.	17.111,47	49/2020 z dn. 26.05.2020 r. Przebudowa infrastruktury rekreacyjnej przy publicznej szkole w Mazewie
2.	32GG10/0626/20/0019 z dn. 16.10.2020 r. INTERRISK TU S.A. VIG 20.10.2020 – 30.12.2021 GRUMIX sp. z o.o. sp. k.	32.500,00	70/2020 z dn. 20.10.2020 r. Przebudowa infrastruktury rekreacyjnej przy publicznej szkole w Mazewie – II etap oraz przy publicznej szkole w Daszynie

Zapisy w przedmiotowych gwarancjach były tożsame: „*INTERRISK TU S.A. VIENNA INSURANCE GROUP (...) niniejszym gwarantuje nieodwołalnie i bezwarunkowo na zasadach określonych w niniejszej gwarancji zapłatę należności (...) do zapłacenia których na rzecz Beneficjenta gwarancji Zobowiązany jest zobowiązany z tytułu zapłaty wymagalnych kar umownych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy (...)*”.

Aktualne pozostają uwagi zawarte we wcześniejszej części wystąpienia pokontrolnego. Tytułem uzupełnienia wskazać należy, że nie można zatem ograniczać roszczeń do tych enumeratywnie wskazanych w gwarancji. W związku z

zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy po wykonaniu części zamówienia, jeżeli przewidział taką możliwość w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

treścią gwarancji, stwierdzono naruszenie powołanego art. 147 ust. 2 ustawy, a co za tym idzie należało uznać, iż wykonawca nie wniósł zabezpieczenia należytego wykonania umowy zgodnego z wymogami ustawowymi. Zamawiający winien zakwestionować zapisy powoływanej gwarancji, gdyż uzależniała wypłatę należności z tego tytułu od nałożenia kar umownych z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, ograniczając w ten sposób zakres ochrony zamawiającego, której służy zabezpieczenie należytego wykonania umowy. Treść złożonej gwarancji wskazywała, iż zabezpieczenie należytego wykonania umowy miało zastępować wyłącznie kary umowne, co jednocześnie uniemożliwiało wypłatę sumy gwarancyjnej na zaspokojenie innych należności (roszczeń) zgłaszanych przez zamawiającego. Zakres przedmiotowy roszczeń, które mogły być zaspokojone z gwarancji obejmuje jedynie to co w gwarancji wskazano, czyli roszczenia z tytułu kar umownych. Katalog roszczeń, które mogą być zaspokojone z zabezpieczenia należytego wykonania umowy, a który to katalog w postaci stosownych przepisów Kodeksu cywilnego został przywołany powyżej, jest katalogiem otwartym (użyto sformułowania w szczególności). Zamawiający nie jest w stanie obiektywnie przewidzieć wszystkich sytuacji, których ziszczenie skutkowałoby naliczeniem kary umownej, a co za tym idzie możliwością zapłaty tej kary z posiadanej przez jednostkę gwarancji. Nie można zatem ograniczać roszczeń wyłącznie do konkretnie wskazanych kategorii należności. Takie zapisy winny zostać zakwestionowane przez zamawiającego, jako naruszające przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych oraz interes prawny zamawiającego.

W ramach kontroli zbadano również udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie pasywnego budynku laboratorium biomasy (umowa z dnia 13 stycznia 2021 roku, nr 15/2021), nie stwierdzając naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych.

W zakresie ewidencji majątku gminy

1. Analiza ewidencji księgowej za lata 2020-2021 w zakresie kont księgowych: 011, 013, 020, a także 071 i 072 wykazała, że prowadzona była wspólna ewidencja księgowa dla budżetu Gminy Daszyna, Urzędu Gminy jako jednostki budżetowej, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Daszynie, Gminnej Biblioteki Publicznej w Daszynie, Szkoły Podstawowej w Mazewie, Szkoły Podstawowej w Daszynie, bez możliwości wyodrębnienia ksiąg rachunkowych dla poszczególnych jednostek, co miało wpływ na sposób ewidencji majątku Gminy Daszyna i stosowania odpisów umorzeniowych. Ponadto, w Urzędzie Gminy w Daszynie prowadzono konto 014 z podziałem na 014-1 jako zbiory biblioteczne szkół i 014-2 jako zbiory biblioteczne Gminnej Biblioteki Publicznej w Daszynie. Należy zauważyć, że zbiory biblioteczne jako składnik majątku mogą wystąpić tylko w tych jednostkach, które są bibliotekami lub w ramach swojej działalności biblioteki posiadają, np. biblioteka szkolna czy zakładowa.
2. Konto 011 było prowadzone niezgodnie z opisem zasad funkcjonowania tego konta zawartych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym - ewidencja szczegółowa prowadzona do konta powinna umożliwić m.in. ustalenie wartości gruntów stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego, przekazanych w użytkowanie wieczyste innym podmiotom.

3. Stwierdzono szereg przypadków niewprowadzenia składników majątku do ewidencji księgowej w zakresie konta 011 (opóźnienia wynosiły od kilku miesięcy do dwóch lat), czym naruszono art. 6 ust. 1 i art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, w myśl których w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty oraz do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Ponadto, pozostałe środki trwałe (konto 013) nie były w każdym skontrolowanym przypadku wprowadzane bądź zdejmowane z ewidencji księgowej konta 013 systematycznie i na bieżąco.

Stwierdzono także, że część działek widniała w ewidencji księgowej bez wskazania ich wartości – łącznie ujawniono 15 takich działek.

4. Na przedstawionych do kontroli dowodach OT nie we wszystkich przypadkach wskazywano numer i datę dowodu dostawy.
5. W zakresie prawidłowości stosowania odpisów umorzeniowych odnośnie losowo wybranych składników majątkowych przyjętych do ewidencji za lata 2020-2021 stwierdzono zastosowanie w większości przypadków prawidłowych stawek umorzeniowych, zgodnie z wykazem rocznych stawek amortyzacyjnych stanowiącym załącznik nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych, za wyjątkiem: wiaty przystankowej (zastosowana stawka 10%, zamiast 2,5%), przydomowych oczyszczalni ścieków (zastosowano stawkę 4,50%, winno być 10%) oraz budynków mieszkalnych (zastosowano stawkę 2,50%, zamiast 1,50%).
6. Jednostka wprowadziła na konto 011 jako nowy środek trwałe koszty poniesione w ramach zadania inwestycyjnego „Turystyka i ochrona dziedzictwa kulturowego, w tym rewitalizacja zabytkowego dworu i parku w Daszynie i adaptacja budynku w Mazewie na bazę turystyczną” dotyczące środka trwałego, który już był ujęty w ewidencji księgowej, nie zwiększając jego wartości. Zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy o rachunkowości, wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia, polegającego na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszanego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami.
7. Stwierdzono nieprawidłowy sposób przyjęcia na stan środków trwałych inwestycji pod nazwą „Termomodernizacja (w tym remont i modernizacja) budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Daszyna budynki OSP w miejscowościach: Jarochów, Jarochówek, Łubno, Koryta, Gąsiorów, Stara Żelazna, Krężelewice, Nowa Żelazna, Stary Sławoszew, Rzędków, Mazew oraz szkoły w Drzykozach” - na podstawie jednego dokumentu OT. Klasyfikacja Środków Trwałych wprowadzona rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 roku (Dz.U. z 2010 r., nr 242, poz. 1622 ze zm.) za podstawową jednostkę ewidencji uznaje pojedynczy element majątku trwałego, spełniający określone funkcje w procesie wytwarzania wyrobów i świadczenia usług. Wskazanymi w KŚT warunkami uznania pojedynczego elementu majątku za środek trwałe jest spełnienie czterech podstawowych warunków: przewidywany okres ekonomicznej użyteczności powinien być dłuższy niż rok, środek trwałe powinien być kompletny, zdatny do użytku, przeznaczony na potrzeby jednostki lub oddany do używania na podstawie

najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze. Jedynie w nielicznych przypadkach dopuszcza się w ewidencji przyjęcie za pojedynczy obiekt tzw. obiektu zbiorczego, którym może być np. zespół przewodów rurociągowych lub zespół latarni jednego typu użytkowanych na terenie zakładu, ulicy, osiedla, zespoły komputerowe itp. Tym samym jedynie w nielicznych przypadkach dopuszcza się w ewidencji przyjęcie za pojedynczy obiekt tzw. obiektu zbiorczego. Przyjęcie jedną łączną kwotą na podstawie jednego OT kilkunastu wymienionych różnych środków trwałych nie tworzy takiego obiektu zbiorczego i nie powinno być w ten sposób traktowane. Bowiem każdy budynek i jego termomodernizacja czyli zwiększenie jego wartości spełnia definicję pojedynczego elementu majątku.

8. Wójt Gminy Daszyna dokonał korekty – zmniejszenia wartości środka trwałego pod nazwą „Termomodernizacja (w tym remont i modernizacja) budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Daszyna budynki OSP w miejscowościach: Jarochów, Jarochówek, Łubno, Koryta, Gašiorów, Stara Żelazna, Krężelewice, Nowa Żelazna, Stary Sławoszew, Rzędków, Mazew oraz szkoły w Drzykozach” oraz „Budowa lokalnej infrastruktury dystrybucji gazu ziemnego” - poprzez przekreślenie, na drukach OT wystawionych w 2014 roku i 2017 roku, wartości środka trwałego i naniesienie jego nowej, mniejszej wartości. Powyższe miało wpływ na dokonanie przeksięgowania na podstawie poleceń księgowania w ewidencji kont 011 i 080. Jak wyjaśnił Wójt Gminy Daszyna - w 2016 roku na jego wniosek Rada Gminy przyjęła na podstawie uchwały nr XXXIV/173/2016 do realizacji nowe zadanie „Adaptacja i rozbudowa istniejącego budynku w Drzykozach w celu dostosowania do świadczenia usług pomocy społecznej oraz zakup wyposażenia obiektu”. Budynek DPS miał powstać w wyniku rozbudowy zmodernizowanego w latach wcześniejszych budynku po szkole w Drzykozach. Zadanie realizowane jest z udziałem środków unijnych. Gmina Daszyna powołała się na treść uchwały nr 267/20 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 24 marca 2020 roku w zakresie zmiany Wytucznych programowych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego WŁ na lata 2014-2020 (EFRR), zgodnie z którą - beneficjent ma prawo do zakwalifikowania do projektu kosztów ponoszonych od dnia 1 stycznia 2014 roku. W związku z powyższym niektóre koszty poniesione w ramach wcześniej zrealizowanych zadań „Termomodernizacji...” i „Budowy lokalnej infrastruktury...” postanowiono zakwalifikować do nowego zadania „Adaptacja i rozbudowa istniejącego budynku w Drzykozach w celu dostosowania do świadczenia usług pomocy społecznej oraz zakup wyposażenia obiektu”. Konsekwencją tej decyzji było dokonanie stosownych korekt opisów faktur (zmiana zadania inwestycyjnego i źródeł finansowania księgowanych pierwotnie w ramach wcześniej zrealizowanych zadań). Powyższe spowodowało również konieczność dokonania korekt wartości na dokumentach OT, jak i na kontach księgowych 011 i 080 (poprzez zapis na kontach Wn konta 080 i Ma konta 011). Jak dodatkowo wyjaśniła Skarbnik Gminy Daszyna - do chwili obecnej poniesione w latach wcześniejszych koszty ujęte zostały na koncie 080, gdyż prowadzona inwestycja nie została zakończona. Wszystkie wyżej opisywane zadania realizowane były z udziałem środków unijnych. Zmniejszenia wartości środków trwałych obejmowały jednak wyłącznie koszty ponoszone ze środków własnych gminy i stanowiły koszty poza projektami unijnymi, a tym samym nie miały wpływu na pozyskanie środków unijnych na wcześniejsze projekty.

Gmina Daszyna w nieuprawniony sposób zmniejszyła wartość istniejących już środków trwałych. Powoływanie się w tym zakresie na uchwałę Zarządu Województwa Łódzkiego nr 267/20 nie ma znaczenia, bowiem nie odnosi się ona do sposobu księgowania kosztów poniesionych na

wytworzenie/modernizację środków trwałych, ale dotyczy możliwości kwalifikowania kosztów do dofinansowania. Prawidłowo, jednostka prowadząc nową inwestycję w zakresie istniejącego już środka trwałego ujętego w ewidencji księgowej konta 011, (niezależnie od tego, czy był on wcześniej modernizowany lub ulepszany), po jej zakończeniu powinna dokonać zwiększenia wartości środka trwałego stosownym dokumentem OT. Tym samym nie było uzasadnienia dokonania przekreśleń na OT i zmniejszenia wartości środka trwałego o wartość robót budowlanych już wcześniej faktycznie na niego poniesionych. Dokonane w latach wcześniejszych zapisy księgowe dotyczą lat, za które zamknięto księgi rachunkowe, a wartości środków trwałych zostały uwzględnione w sprawozdaniach finansowych. Zatem nie ma prawne możliwości korygowania zapisów z lat minionych bezpośrednio na koncie 011, czy też 080.

W zakresie dotacji na rzecz publicznych samodzielnych zakładów opieki zdrowotnej

Gmina Daszyna zawarła w dniu 9 kwietnia 2020 roku z Zespołem Opieki Zdrowotnej w Łęczycy umowę nr 4/2020/ON o udzielenie dotacji w kwocie 20.000,00 zł na dofinansowanie zakupu karetki. Jako podstawę prawną zawarcia umowy wskazano art. 114 ust. 1 pkt 3 i art. 115 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 295 ze zm.) oraz uchwałę nr XXIII/125/2020 Rady Gminy Daszyna z dnia 20 marca 2020 roku.

Stwierdzono, iż:

- § 2 ust. 4 umowy zawierał błąd polegający na zobowiązaniu Dotującego (Gminę Daszyna), zamiast Dotowanego (ZOZ w Łęczycy) do zapłaty za zrealizowane zadanie, na które dotacja była udzielona w terminie do dnia 30 czerwca 2020 roku. Należy stwierdzić, iż celem tego postanowienia umowy było wskazanie terminu wykorzystania przyznanej dotacji celowej Zakładowi Opieki Zdrowotnej w Łęczycy. Dlatego to na Dotowanym, a nie na Dotującym ciążył wyżej wymieniony obowiązek;
- nie określono w umowie dotacyjnej maksymalnej wysokości środków publicznych obliczanych według wzoru wskazanego w art. 114 ust. 4 ustawy o działalności leczniczej, co stanowiło naruszenie art. 116 ust. 2 pkt 2 ustawy. Prawodawca we wskazanej ustawie postanowił, że do rozliczenia dotacji, o której mowa w art. 115 ust. 3 ustawy należy wziąć pod uwagę maksymalną wysokość środków publicznych przeznaczonych na m.in. inne niż określone w art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy inwestycje, w tym zakup aparatury i sprzętu medycznego. Jest ona obliczana poprzez iloczyn planowanego kosztu realizacji tego zadania i współczynnika przychodów P0, który obejmuje przychody podmiotu wykonującego działalność leczniczą z tytułu świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych uzyskane w poprzednim roku obrotowym w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz przychody podmiotu wykonującego działalność leczniczą z tytułu świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych uzyskane w poprzednim roku obrotowym w rozumieniu ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Ponadto, zgodnie z art. 114 ust. 3 ustawy o działalności leczniczej, wysokość tych środków publicznych nie może przekroczyć wysokości kosztów koniecznych do realizacji całości zadania, czyli obiektywnie niezbędnych do poniesienia, aby realizacja zadania była możliwa. Ustawa o działalności leczniczej w art. 116 ust. 2 pkt 2

wprowadza obligatoryjną zasadę określania maksymalnej kwoty dotacji przyznawanych na podstawie przepisu z art. 115 ust. 3 ustawy z uwzględnieniem danych, o których mowa w art. 114 ust. 4, w zakresie wysokości przychodów uzyskanych w roku obrotowym lub - w przypadku realizacji zadania, którego dofinansowanie albo finansowanie ze środków publicznych trwa dłużej niż jeden rok - w latach obrotowych, w których podmiot wykonujący działalność leczniczą otrzymał środki publiczne;

- umowa nie wskazywała także sposobu rozliczenia dotacji, o którym stanowił art. 116 ust. 3 ustawy o działalności leczniczej. Ponadto, żadne przedstawione kontrolującym dokumenty, w szczególności pismo Dyrektora ZOZ w Łęczycy z dnia 13 listopada 2020 roku w sprawie rozliczenia dotacji nie zawierało obliczeń zgodnie ze wzorem, o którym stanowił ww. artykuł. Ustawodawca w art. 116 ust. 3 ustawy zobligował podmioty wykonujące działalność leczniczą, które otrzymały środki zarówno na podstawie umowy uregulowanej w art. 115 ust. 1, jak i umowy dotacyjnej określonej w art. 115 ust. 3, do zwrotu otrzymanych środków w kwocie przewyższającej wartość iloczynu kosztów rzeczywistych realizacji zadania i współczynnika Pn, a w przypadku wyższych kosztów rzeczywistych od kosztów planowanych, o których mowa w art. 114 ust. 4 - kosztów planowanych i współczynnika Pn. Umowa dotacyjna powinna zatem ustanawiać wymóg, iż przedkładane przez dotowanego rozliczenie dotacji ma zawierać dokonane na podstawie art. 116 ust. 3 ustawy obliczenia. Jest to niezbędne do ustalenia, czy w wyniku realizacji zadania doszło do przekroczenia wskazanego powyżej iloczynu, które rodzi obowiązek dokonania zwrotu określonej kwoty dotacji do budżetu dotującego;
- umowa nie określała terminu zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej, o którym stanowił art. 250 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Uregulowania zawarte w art. 250 pkt 1-3 ustawy o finansach publicznych ustanawiają minimalny zakres treściowy umowy dotacyjnej w przypadku gdy przepisy szczególne tej kwestii nie regulują. Ustawa o działalności leczniczej w odniesieniu do dotacji udzielanych na podstawie art. 155 ust. 3, oprócz wymaganego w art. 116 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ustawy sposobu ich rozliczania, nie wskazuje innych wymagań dotyczących treści umowy dotacyjnej. Znajduje tu zatem zastosowanie art. 250 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - umowa ma również określać termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej, z tym że termin ten nie może być dłuższy niż terminy zwrotu określone w dziale V ustawy o finansach publicznych. Oznacza to, że strony umowy muszą ustalić w umowie konkretny termin zwrotu części dotacji na wypadek jej niewykorzystania do realizacji zadania, który nie może przekraczać terminu wskazanego w art. 251 ustawy o finansach publicznych. Dlatego też nie jest wystarczające wskazanie w § 3 ust. 1 umowy, iż dotacja celowa wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, podlega zwrotowi na podany rachunek bankowy wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych.

W zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

Plan dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu gospodarki odpadami na 2019 rok wynosił 359.649,18 zł, a plan wydatków 400.652,80 zł. Różnica między planowanymi dochodami a planowanymi wydatkami wynosiła 41.003,62 zł i stanowiła około 10,23%. Powyższe stanowiło naruszenie zasady bilansowania się finansowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, która wynikała z art. 6r ust. 1, 1aa, 2 i 2c ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1297 ze zm.).

Odpowiedzialność za stwierdzone naruszenia i nieprawidłowości ponoszą pracownicy Urzędu Gminy w Daszynie w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Wprowadzić instrukcję postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, o której stanowi art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.
2. Zapewnić przestrzeganie wprowadzonych przez Wójta Gminy regulacji wewnętrznych z zakresu kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Daszyna oraz w jednostkach organizacyjnych Gminy Daszyna.
3. Dostosować wprowadzone zarządzeniem nr 42/2021 Wójta Gminy Daszyna z dnia 16 lipca 2021 roku zasady rachunkowości do wymogów określonych w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b i c ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.
4. Określić odrębnie zasady prowadzenia ewidencji zdarzeń gospodarczych (finansowych) dla Urzędu Gminy oraz dla jednostek organizacyjnych objętych wspólną obsługą na podstawie uchwały Rady Gminy nr XIX/104/2019 z dnia 27 grudnia 2019 roku, uwzględniając szczególne uwarunkowania dotyczące poszczególnych jednostek (instytucja kultury i jednostki budżetowe).
5. Otworzyć rachunki bankowe dla jednostek organizacyjnych objętych wspólną obsługą na podstawie uchwały Rady Gminy nr XIX/104/2019 z dnia 27 grudnia 2019 roku.
6. Zapewnić odrębne prowadzenie ewidencji księgowej zdarzeń gospodarczych (finansowych) w zakresie Urzędu Gminy oraz poszczególnych jednostek obsługiwanych (Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Daszynie, Gminnej Biblioteki Publicznej w Daszynie oraz Szkoły Podstawowej w Daszynie i Szkoły Podstawowej w Mazewie) – w sposób rzetelny i jasny przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy każdej z tych jednostek, jak również w celu umożliwienia sporządzenia obowiązujących poszczególne jednostki sprawozdań finansowych i budżetowych. Konta ustalone dla objętych wspólną obsługą jednostek budżetowych powinny uwzględnić konta 222 i 223, służące do rozliczeń z budżetem w zakresie dochodów i wydatków³⁸.
7. Zobowiązać Skarbnika Gminy do prowadzenia ewidencji na kontach 222 i 223 w organie (budżecie), stosownie do wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów

³⁸ Dopuszcza się odstępstwo od prowadzenia kont rozliczeniowych 222 i 223 w przypadku dochodów i wydatków realizowanych przez urząd JST bezpośrednio z rachunku podstawowego (reguła nazywana potocznie „prowadzeniem wspólnego rachunku bankowego budżetu i urzędu JST”).

- budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
8. Zapewnić sporządzanie sprawozdań jednostkowych Rb-27S, Rb-28S, Rb-N i Rb-Z dla Urzędu Gminy w Daszynie, jak również dla jednostek budżetowych obsługiwanych przez Urząd Gminy w Daszynie, stosownie do wymogów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r., poz. 144), oraz rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
 9. Zapewnić sporządzanie sprawozdań jednostkowych Rb-N i Rb-Z dla Gminnej Biblioteki Publicznej, stosownie do wymogów rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
 10. Zapewnić sporządzanie odrębnych sprawozdań finansowych w zakresie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Daszynie, Szkoły Podstawowej w Mazewie, Szkoły Podstawowej w Daszynie, oraz Urzędu Gminy w Daszynie – wypełniając postanowienia w § 23 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
 11. Zapewnić sporządzanie odrębnych sprawozdań finansowych w zakresie Gminnej Biblioteki Publicznej, na podstawie przepisów ustawy o rachunkowości.
 12. Dokonać analizy salda konta 080 w zakresie jego realności, biorąc pod uwagę inwestycje już zakończone lub te, w stosunku do których podjęto decyzję o ich nierealizowaniu.
 13. Ewidencji operacji gospodarczych w zakresie konta 234 dokonywać zgodnie z zasadami określonymi w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
 14. Dołożyć należytej staranności przy sporządzaniu raportów kasowych, w szczególności w zakresie nadawania im stosownej numeracji.
 15. Zapewnić prawidłowe sporządzanie wniosków o wypłatę zaliczki oraz ich prawidłowe rozliczanie.
 16. Zapewnić przestrzeganie art. 226 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w zakresie wymogu realistyczności wieloletniej prognozy finansowej, co obejmuje m.in. zgodność prognozy z zawartymi przez Gminę umowami.
 17. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w stosunku do składanych przez podatników podatku od nieruchomości deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji, stosownie do art. 274a § 2 ustawy, wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym

terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

18. Podjąć czynności w celu wyjaśnienia prawidłowości opodatkowania podatników wskazanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego. O podjętych czynnościach i ich rezultatach poinformować szczegółowo RIO w Łodzi.
19. Przestrzegać przepisów § 4 ust.1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, w zakresie podstaw dokonywania odpisów należności podatkowych. Dokonać korekty księgowani w zakresie podatnika nr (...) ³⁹, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
20. Zapewnić terminowe podejmowanie czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych, na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych.
21. Zwiększyć nadzór na wykonywaniem obowiązków służbowych przez pracowników zajmujących się wymiarem podatków lokalnych, księgowaniem ww. należności oraz ich windykacją.
22. Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości klasyfikować zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
23. Podjąć czynności w celu dokonania zmiany w uchwale nr VI/30/2007 Rady Gminy w Daszynie z dnia 26 marca 2007 roku, poprzez uchylenie postanowień stanowiących podstawę obciążania osób ustalonych jako nabywcy nieruchomości kosztami przygotowania nieruchomości do zbycia.
24. Przestrzegać postanowień umów zawartych z najemcami lokali użytkowych, w zakresie zasad waloryzacji czynszu.
25. Podejmować działania w celu windykacji należności cywilnoprawnych, w celu niedopuszczenia do przedawnienia roszczeń w powyższym zakresie, zgodnie z wymogiem określonym w art. 42 ust.5 ustawy o finansach publicznych.
26. W sytuacji zatrudnienia pracownika na stanowisku kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przestrzegać przewidzianych dla tego stanowiska - w art. 122 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej - wymogów kwalifikacyjnych.
27. W ogłoszeniu konkursu ofert podawać wszystkie informacje wymagane przez art. 13 ust.2 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
28. Zapewnić przestrzeganie art. 13 ust.5 ww. ustawy, zgodnie z którym - ogłoszenie otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w roku następnym może nastąpić na podstawie projektu uchwały budżetowej przekazanego organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy o finansach publicznych.

³⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

29. Zapewnić zachowanie minimalnego terminu na składanie ofert w konkursie organizowanym na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wyznaczonego w art. 13 ust.1 tej ustawy.
30. Zapewnić kontrasygnowanie czynności prawnych, które mogą skutkować powstaniem zobowiązań pieniężnych, przez Skarbnika Gminy bądź osobę przez niego upoważnioną, stosownie do wymogu wynikającego z art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.
31. W angażach pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie powołania wskazywać konkretną wysokość dodatku funkcyjnego bez określania stawki tego dodatku, zgodnie z zasadami wynagradzania pracowników zatrudnionych na takiej podstawie wynikającymi z przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.
32. Przy przyznawaniu dodatku funkcyjnego pracownikom samorządowym zatrudnionym na podstawie umowy o pracę określać jego stawkę, zgodnie z postanowieniami obowiązującego w Urzędzie Gminy regulaminu wynagradzania.
33. W angażach pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę wskazywać prawidłowe kategorie wynagrodzenia zasadniczego wynikające z obowiązującego w Urzędzie Gminy regulaminu wynagradzania.
34. Dokonać analizy stosowanej praktyki przyznawania dodatków specjalnych w kontekście przesłanek wynikających z art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
35. Zapewnić przestrzeganie regulacji wewnętrznych, obowiązujących w Urzędzie Gminy, dotyczących kontroli dowodów źródłowych, w zakresie list płac wynagrodzeń, list płac diet radnych oraz list płac diet sołtysów.
36. Dokonywać wypłat wynagrodzeń pracownikom samorządowym, diet radnym oraz diet sołtysom po dokonaniu przez kierownika jednostki lub osobę przez niego upoważnioną zatwierdzenia list płac wynagrodzeń oraz list płac diet do wypłaty.
37. Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wypłacać w ostatnim dniu zatrudnienia pracownika.
38. Zapewnić udzielaniu urlopów wypoczynkowych pracownikom samorządowym zgodnie z art. 161 i art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy w zw. z art. 43 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych.
39. Zapewnić należyty nadzór nad wykonywaniem przez zleceniobiorców zawartych z nimi umów o charakterze cywilnoprawnym, jak również potwierdzanie wykonania tych umów, adekwatnie do ich przedmiotu.
40. Przy udzielaniu dotacji jednostkom oświaty na podstawie art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych przestrzegać: art. 11 ust. 3 w zw. z art. 44 ust. 3 pkt 2; art. 34 ust. 1 oraz art. 43 ust. 4 i 5 ww. ustawy, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
41. Zawierając umowy związane z realizowanym procesem inwestycyjnym dokonywać analizy ich postanowień pod kątem optymalnego zabezpieczenia interesu prawnego i ekonomicznego Gminy, biorąc pod uwagę wnioski zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.

42. Odrzucać oferty złożone przez wykonawców niespełniających warunków udziału w postępowaniu, stosownie do art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. b w zw. z art. 266 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1129 ze zm.).
43. Egzekwować od wykonawców wnoszenie zabezpieczenia należytego wykonania umowy, które czyni zadość art. 449 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, w szczególności zabezpiecza interesy Gminy Daszyna z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez wykonawcę.
44. Podjąć działania w celu wyodrębnienia ewidencji majątku na stosownych kontach księgowych w zakresie Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Daszynie, Gminnej Biblioteki Publicznej w Daszynie oraz jednostek oświaty.
45. Prowadzić ewidencję szczegółową do konta 011 w sposób umożliwiający ustalenie wartości gruntów stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego, przekazanych w użytkowanie wieczyste innym podmiotom.
46. Zapewnić przestrzeganie art. 6 ust. 1 i 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, w zakresie przyjmowania na stan środków trwałych, jak i pozostałych środków trwałych.
47. Podjąć czynności zmierzające do ustalenia i wprowadzenia do ewidencji wartości wszystkich działek, stanowiących własność Gminy Daszyna.
48. W prawidłowy sposób sporządzać dowody OT, w szczególności odnośnie nadawania numeru i daty dowodu dostawy.
49. Zapewnić prawidłowe stosowanie stawek amortyzacyjnych, zgodnie z wykazem rocznych stawek stanowiącym załącznik nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych⁴⁰.
50. W zakresie ewidencji środków trwałych przestrzegać zasady, że za podstawową jednostkę ewidencji uznaje się pojedynczy element majątku trwałego, spełniający określone funkcje w procesie wytwarzania wyrobów i świadczenia usług. Warunkami uznania pojedynczego elementu majątku za środek trwały jest spełnienie czterech podstawowych warunków: przewidywany okres ekonomicznej użyteczności powinien być dłuższy niż rok, środek trwały powinien być kompletny, zdatny do użytku, przeznaczony na potrzeby jednostki lub oddany do używania na podstawie najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze. Jedynie w nielicznych przypadkach dopuszcza się w ewidencji przyjęcie za pojedynczy obiekt tzw. obiektu zbiorczego, którym może być np. zespół przewodów rurociągowych lub zespół latarni jednego typu użytkowanych na terenie zakładu, ulicy, osiedla, zespoły komputerowe itp.
51. W przypadku modernizacji lub przebudowy istniejących środków trwałych przestrzegać art. 31 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia, polegającego na przebudowie,

⁴⁰ Zgodnie z § 7 ust.1 rozporządzenia w Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej – środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się lub amortyzuje. Odpisów umorzeniowych lub amortyzacyjnych dokonuje się według zasad przyjętych przez jednostkę zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości. Ustalając zasady umarzania lub amortyzacji, jednostka może przyjąć stawki określone w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych albo stawki określone przez jednostkę nadrzędną albo zarząd jednostki samorządu terytorialnego.

rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszanego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami.

52. Zapewnić przestrzeganie art. 116 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej oraz art. 250 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, przy udzielaniu dotacji publicznym samodzielnym zakładom opieki zdrowotnej na podstawie art. 115 ust. 3 oraz art. 114 ust. 1 pkt 3 ustawy o działalności leczniczej.
53. Corocznie przy planowaniu budżetu Gminy podejmować czynności w celu zbilansowania dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z wydatkami przeznaczonymi na finansowanie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, chyba że Rada Gminy podejmie uchwałę, o której mowa w art. 6r ust. 2da ww. ustawy⁴¹.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

⁴¹ Przepis obowiązuje od dnia 23 września 2021 roku, wprowadzony na mocy ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach (Dz. U. z 2021 r., poz. 1648).

Do wiadomości:

1. Przewodniczący Rady Gminy Daszyna,
2. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Daszyna,
3. aa.